

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

AVALIACIÓN

Qué entendemos por avaliación?:

Un referente tanto para valorar o progreso do alumnado como a mellora continua do proceso educativo e punto de referencia para a adopción das medidas precisas para o reforzo educativo.

Polo tanto, para avaliar debemos “valorar”, ou sexa dar valor a algo. Isto é importante xa que na avaliación o que imos facer será establecer unha escala de valores (puntuación) e determinar en cada caso en qué punto desa escala está o que queremos avaliar mediante comparación có que podemos definir como “referente de avaliación”.

Os referentes de avaliación os atoparemos sempre nos CURRÍCULOS dos ciclos formativos en forma de “criterios de avaliación” e de “resultados de aprendizaxe”

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Qué dí a norma:

[O REAL DECRETO 1147/2011](#), de 29 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo, no seu artigo 51º.

Avaliación das ensinanzas de formación profesional.

“1. A avaliación da aprendizaxe do alumnado das ensinanzas de formación profesional realizarase por módulos profesionais. Os procesos de avaliación adecuaranse ás adaptacións metodolóxicas das que puidese ser obxecto o alumnado con discapacidade e garantirase a súa accesibilidade ás probas de avaliación.

2. En todo caso, a avaliación realizarase tomando como referencia os obxectivos, expresados en resultados de aprendizaxe, e os criterios de avaliación de cada un dos módulos profesionais, así como os obxectivos xerais do ciclo formativo ou curso de especialización.”

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Qué dí a norma:

[O DECRETO 114/2010](#), de 1 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo de Galicia, no seu artigo 49º.-

Procedementos para a avaliación do alumnado.

“1. Os procedementos de avaliación aplicados polo equipo docente terán en conta a competencia xeral e as capacidades profesionais, personais e sociais características do título, que constitúen a referencia para definir os obxectivos xerais do ciclo formativo e os obxectivos, expresados en termos de resultados de aprendizaxe, dos módulos profesionais que o conforman. A valoración do grao de consecución destes resultados de aprendizaxe faranse tomando como referencia inmediata os criterios de avaliación establecidos para cada módulo.

2. Na avaliación do módulo de formación en centros de traballo, se terá en conta a valoración feita pola persoa ou as persoas responsables designadas polos correspondentes centros de traballo para o seguimento da formación do alumnado durante a estancia nestes.

3. Os procesos de avaliación adecuaranse as necesidades metodolóxicas que presenta o alumnado con necesidades específicas, e se garantirá a accesibilidade ás probas de avaliación.”

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Qué dí a norma:

[A Orde do 12 de xullo de 2011](#) regula o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial. No Artigo 27. Consideracións xerais, dí:

“2. Denomínanse sesións de avaliación as reunións de carácter colexiado que realice o equipo docente, convocadas e presididas polo profesor ou a profesora que se encargue da **titoría do grupo**, levadas a cabo co obxecto de contrastar as informacións proporcionadas polo profesorado de cada módulo profesional en relación coa valoración dos resultados de aprendizaxe do alumnado e co seu progreso na consecución dos obxectivos xerais do ciclo. Nestas sesións, o equipo docente tomará as decisións que afecten o proceso de avaliación e promoción do alumnado.”

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Compre pois acudir aos currículos correspondentes ao título de FP no que impartimos os módulos correspondentes:

Como referencia xeral, atopamos a estrutura do currículo no [decreto 114](#) nomeado anteriormente. Ao que nos atinxe, imos ver a estrutura dos módulos formativos, aínda que deberemos coñecer o obxectivo xeral do ciclo xa que nos serve como unha primeira aproximación ao que imos valorar. A estrutura do módulo é:

1. Os módulos profesionais especificarán:

- Denominación e código.
- Equivalencia en créditos ECTS ou ECVET, no seu caso.
- Duración en horas.
- Obxectivos, expresados en termos de resultados de aprendizaxe.
- Criterios de avaliación.
- Contidos básicos, que quedarán descritos de modo integrado, en termos de procedementos, conceptos e actitudes.
- Orientacións pedagóxicas para o seu desenvolvemento.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

2. No caso de que o módulo esté organizado en **unidades formativas** de menor duración, a estrutura destas será similar á dos módulos profesionais, e especificarán:

-Denominación e código.

-Duración en horas.

-Obxectivos, expresados en termos de resultados de aprendizaxe.

-Criterios de avaliación.

-Contidos básicos, que quedarán descritos de modo integrado, en termos de procedementos, conceptos e actitudes.

Vemos que a parte avaliabile mais pequena é a unidade formativa, Cómo encaixa isto no concepto de “avaliación continua”?

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Qué dí a norma:

[A Orde do 12 de xullo de 2011](#) . No Artigo 25.2 dí:

“2. A avaliación realizarase ao longo de todo o proceso formativo do alumnado, polo que ten un carácter continuo. Por este motivo, nas modalidades de ensino presencial cumprirá a asistencia do alumnado ás actividades programadas para os distintos módulos profesionais do ciclo formativo.”

Da lectura deste artigo poderíamos entender que o concepto de avaliación continúa implica que se temos avaliado unha parte do módulo, o alumnado ten avaliado **TODO o anterior** ata ese momento.

Pero realmente non dí tal cousa, o que dí é que temos que avaliar durante todo o proceso formativo. Qué pasa cando avaliamos negativamente unha unidade formativa e, na seguinte o alumnado acada avaliación positiva?. É cando ten aprobada a terceira avaliación pero a/as anteriores están suspensas?.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Qué dí a norma:

[A Orde do 12 de xullo de 2011](#) . No Artigo 29.3 dí:

“3. Para o alumnado que teña módulos pendentes logo de realizada a terceira avaliación parcial, o equipo docente realizará un informe de avaliación individualizado que debe servir de base para o deseño das correspondentes actividades de recuperación. A cualificación definitiva destes módulos farase efectiva na avaliación final de módulos de primeiro curso. Non obstante, nos módulos superados a cualificación final coincidirá coa obtida na terceira avaliación parcial .”

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Qué dí a norma:

A normativa non fala nada de casos particulares.

Propoño dúas opcións:

1^a.- Indicar na programación, na derradeira actividade do módulo unhas tarefas de avaliación cunha/s proba/s teórico-práctica/s de recuperación para a materia pendente.

Neste caso, deberíamos asociarlas a todos os criterios de avaliación fixados como mínimos exixibles e darlle un tempo para a súa realización.

Os instrumentos de avaliación serían un ou varios de acordo ao deseñado para eses criterios mínimos.

2^a.- Indicar na programación, no apartado 5 de “Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación ”, a realización dunha/s proba/s teórico-práctica/s finais para todo o alumnado de xeito que ao alumando con materia non aprobada lle permita superala a ao alumnado con materia superada lle permita subir nota.

Esta opción é a preferida pola inspección.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Vemos que tanto a estrutura das unidades formativas como os módulos profesionais inclúen os dous elementos de referente de avaliación:

Resultados de aprendizaxe (RA):

Están expresados de xeito que se determinan tres partes:

1º.- Verbo de acción en primeira persoa. O alumnado debe realizar “algo”

2º.- Elementos de complemento sobre os que se aplica a acción. O alumnado debe saber “qué”.

3º.- Elementos de contexto que definen a forma de facer. O alumnado debe saber “como”.

Exemplo:

“Conforma a carrozaría cos equipamentos e os útiles de estiraxe, substituíndo, de ser o caso, conxuntos e/ou subconxuntos, con aplicación das técnicas e os procedementos requiridos en cada caso.”

Criterios de avaliación (CA):

Coa mesma estrutura, se modifica o tempo do verbo en pasado impersonal. En ocasións se limitan a verbo e contexto.

Exemplo:

“Utilizáronse os medios de protección colectivos e individuais asociados ás operacións que se desenvolveran no proceso.”

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

RESULTADOS DE APRENDIZAXE

“Os resultados de aprendizaxe son enunciados acerca do que se espera que o estudante sexa capaz de facer, comprender e/ uo sexa capaz de demostrar unha vez terminado un proceso de aprendizaxe.” (Dtor. Declean Kennedy).

Derivados dos obxectivos, expresan logros mais concretos que éstos. Lóxicamente, o alumnado debe ser capaz de ter acadados TODOS os resultados de aprendizaxe para aprobar o módulo.

Se observamos o currículo, cada unidade formativa contén varios resultados de aprendizaxe completos.

Non debemos crear unidades didácticas que conteñan resultados de aprendizaxe dunha unidade formativa distinta á que pertence.

Como primeira aproximación á avaliación do módulo, podemos limitarnos a avaliar os resultados de aprendizaxe. Para elo, podemos usar a rúbrica de tal xeito que determinemos o nivel mínimo de adquisición dese resultado como mínimo esixible.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Se escollemos un exemplo de RA, podemos clasificalo para a súa avaliación:

Conforma a carrozaría cos equipamentos e os útiles de estiraxe, substituíndo, de ser o caso, conxuntos e/ou subconxuntos, con aplicación das técnicas e os procedementos requiridos en cada caso.

- Conforma a carrozaría **con todos** os equipamentos e os útiles de estiraxe, substituíndo, de ser o caso, conxuntos e/ou subconxuntos, con aplicación das técnicas e os procedementos requiridos en cada caso.
- Conforma a carrozaría **con varios** equipamentos e útiles de estiraxe, substituíndo, de ser o caso, conxuntos e/ou subconxuntos, con aplicación das técnicas e os procedementos requiridos en cada caso.
- Conforma a carrozaría **con todos** os equipamentos e os útiles de estiraxe, **non** substituíndo, de ser o caso, conxuntos e/ou subconxuntos, con aplicación das técnicas e os procedementos requiridos en cada caso.
- Conforma a carrozaría **con todos** os equipamentos e os útiles de estiraxe, **non** substituíndo, de ser o caso, conxuntos e/ou subconxuntos, e **non** aplica as técnicas e os procedementos requiridos en cada caso.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Vemos que as posibilidades son numerosas e, posiblemente, este RĀ se aplica a mais dunha unidade didáctica polo que na práctica non é moi viable facer a avaliación por RĀ's.

Para axustar a avaliación a cada unidade didáctica deseñada, convén utilizar como referente de avaliación os criterios de avaliación (CA).

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Descompoñen os RĀ en accións que o alumnado debe acadar. Básicamente, indican o que o alumnado aprende e o que o profesorado debe aprenderlles.

Na estrutura do currículo, informa ao profesorado do que debe avaliar. Podéñse utilizar para o deseño das unidades didácticas en función da relación de contidos.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

CRITERIOS DE AVALIACIÓN:

Se tomamos como referentes de avaliación os CA's, observaremos que podemos concretar dúas accións:

Definir os CA's correspondentes a cada unidade didáctica deseñada.

Definir os CA's considerados como “mínimos exixibles”

CA's das unidades didácticas:

O mais simple sería deseñar cada unidade didáctica de xeito que sexa avaliada con varios CA's completos.

Podemos asignar un mesmo CA a varias unidades didácticas. Neste caso, na programación deberemos descompoñer o CA en SubCA de xeito que cada subCA se asigne a unha UD diferente.

Usando o CA do exemplo:

Utilizáronse os medios de protección colectivos e individuais asociados ás operacións que se desenvolveran no proceso.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

O podemos descompoñer nos seguintes SubCA:

- Utilizáronse os medios de protección **colectivos** asociados ás operacións que se desenvolvan no proceso.
- Utilizáronse os medios de protección **individuais** asociados ás operacións que se desenvolvan no proceso.

Cada SubCA pódese asignar a unidades didácticas diferentes
Mediante esta operación, aumentamos o número de CA's pero definimos mellor o que queremos avaliar.

Mínimos exixibles:

O mais simple sería escoller aqueles CA's que o alumnado debe superar para adquirir o nivel mínimo que fixamos no resultado de aprendizaxe. Podemos atoparnos con que o nivel mínimo sexa unha parte dun CA, nese caso, convén facer a mesma operación anterior, isto é subdividilo en SubCA's.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Exemplo: Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, tendo en conta a relación entre as cargas aplicadas e os efectos producidos.

RA, CA, BC e contidos	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10	Notas
RA 1 Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, <input type="text" value="..."/>	☒	☒	☒	☐	☒	☒	☐	☒	☐	☒	
CA 1.1 Explicouse a deformación que pode sufrir a estrutura dur <input type="text" value="..."/>	☐	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☒	☐	☐	
CA 1.2 Describíronse os métodos e os equipamentos de diagnós <input type="text" value="..."/>	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	
CA 1.3 Identificáronse os parámetros que haxa que comprobar r <input type="text" value="..."/>	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	
CA 1.3.1 CA1.3.1 Diferenciáronse os tipos de carrozarías <input type="text" value="..."/> <input type="text" value="..."/>	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
CA 1.3.2 CA1.3.2 Identificáronse os materiais empregados na carr <input type="text" value="..."/> <input type="text" value="..."/>	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
CA 1.3.3 CA1.3.3 Recoñecéronse os distintos métodos de fabricad <input type="text" value="..."/> <input type="text" value="..."/>	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
CA 1.4 Interpretouse a documentación técnica correspondente. <input type="text" value="..."/>	☐	☒	☒	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	
CA 1.5 Realizáronse medidas dos parámetros determinados con <input type="text" value="..."/>	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	
CA 1.6 Relacionáronse os datos obtidos no proceso de medición <input type="text" value="..."/>	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	
CA 1.7 Diagnosticáronse os danos sufridos. <input type="text" value="..."/>	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☒	
CA 1.8 Cotáronse tridimensionalmente as zonas deformadas. <input type="text" value="..."/>	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☒	

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

UD2 - Carrozarías: Características,deseño, materiais e tipos construtivos ▼

Seleccionar Unidade

Unidade

Actividade ▶

Critérios de avaliación ▼

Tipo de instrumento de avaliación
-- TODOS -- ▼

Mínimos exixibles
-- TODOS -- ▼

Filtrar

Criterios de avaliación	Instrumento de avaliación	Sobre que se aplica	Mínimos exixibles	Peso orientativo
CA1.1 - Explicouse a deformación que pode sufrir a estrutura dun vehículo ao ser sometida a cargas de distintos tipos.	PE: Proba escrita ▼	Coñecementos do alumando	NON ▼	14 %
CA1.2 - Descríbóronse os métodos e os equipamentos de diagnóstico de danos en relación coas deformacións que haxa que controlar.	PE: Proba escrita ▼	Coñecementos do alumando	NON ▼	14 %
CA1.3 - Identificáronse os parámetros que haxa que comprobar na estrutura do vehículo.				
CA1.3.1 - CA1.3.1 Diferenciáronse os tipos de carrozarías	PE: Proba escrita ▼	Coñecementos do alumando	SI ▼	14 %
CA1.3.2 - CA1.3.2 Identificáronse os materiais empregados na carrozaría	PE: Proba escrita ▼	Coñecementos do alumando	NON ▼	14 %
CA1.3.3 - CA1.3.3 Recoñecéronse os distintos métodos de fabricación e ensamblaxe da carrozaría	TO: Táboa de observación ▼	Proceso de traballo	SI ▼	14 %
CA1.4 - Interpretouse a documentación técnica correspondente.	PE: Proba escrita ▼	Coñecementos do alumando	NON ▼	15 %
CA1.8 - Cotáronse tridimensionalmente as zonas deformadas.	LC: Lista de cotexo ▼	Memoria da práctica	NON ▼	15 %
Total				100 %

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

EXEMPLO

RA: Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, tendo en conta a relación entre as cargas aplicadas e os efectos producidos.

Escalas:

6.- Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, tendo en conta sempre a relación entre as cargas aplicadas e os efectos producidos.

5.- Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, tendo en conta algunha relación entre as cargas aplicadas e os efectos producidos.

4.- Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, non tendo en conta a relación entre as cargas aplicadas pero sí os efectos producidos.

3.- Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, tendo en conta a relación entre as cargas aplicadas pero non os efectos producidos.

2.- Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, non tendo en conta a relación entre as cargas aplicadas nin os efectos producidos.

1.- Non diagnostica deformacións estruturais en vehículos.

O nivel mínimo (nota = 5) sería o 4

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

EXEMPLO

RA: Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, non tendo en conta a relación entre as cargas aplicadas e sí os efectos producidos.

- 1.- Explicouse a deformación que pode sufrir a estrutura dun vehículo ao ser sometida a cargas de distintos tipos.
- 2.- **Descríbironse os métodos e os equipamentos de diagnóstico de danos en relación coas deformacións que haxa que controlar.**
- 3.- **Identificáronse os parámetros que haxa que comprobar na estrutura do vehículo**
- 4.- Interpretouse a documentación técnica correspondente
- 5.- Realizáronse medidas dos parámetros determinados con aliñador e compás de varas sobre maquetas ou vehículos reais con algunha deformación
- 6.- Relacionáronse os datos obtidos no proceso de medición cos subministrados pola documentación técnica.
- 7.- **Diagnosticáronse os danos sufridos**
- 8.- Cotáronse tridimensionalmente as zonas deformadas.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, non tendo en conta a relación entre as cargas aplicadas e sí os efectos producidos. (Ver bloque de contidos 1)

División dun CA en Sub CA's mínimos e non mínimos

Explicouse a deformación que pode sufrir a estrutura dun vehículo ao ser sometida a cargas de distintos tipos.

Calculáronse momentos de sistemas simples UD 3 MÍNIMO

Calculáronse sistemas de forzas simples UD 3

Explicáronse diferentes tipos de deformacións UD 4

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

RA: Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, non tendo en conta a relación entre as cargas aplicadas e sí os efectos producidos.

División dun CA en UD diferentes

CA 1.4: Interpretouse a documentación técnica correspondente (unidades didácticas 2 e 3).

UD 2. CONCEPTO DE MEDICIÓN

UD 3. DOCUMENTACIÓN TÉCNICA ASOCIADA

Sub CA 1.4.1.- Interpretouse a medida de pezas nas unidades correspondentes (Corresponde á UD 2)

Sub CA 1.4.2.- Interpretouse a medida en planos nas unidades e escalas axeitadas (Corresponde á UD 3)

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

RA: Diagnostica deformacións estruturais en vehículos, non tendo en conta a relación entre as cargas aplicadas e sí os efectos producidos.

División dun CA en instrumentos de avaliación diferentes

CA 1.4: Interpretouse a documentación técnica correspondente (unidades didácticas 2 e 3).

Sub CA 1.4.1.- Interpretouse a medida de pezas nas unidades correspondentes (Vaise avaliar cunha práctica de medicións aplicando unha lista de cotexo)

Sub CA 1.4.2.- Interpretouse a medida en planos nas unidades e escalas axeitadas (Vaise avaliar cunha proba teórica de interpretación de planos)

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

MÍNIMOS EXIXIBLES

En canto ao proceso de avaliación. O mellor sería realizar un instrumento de avaliación para cada CA designado como mínimo exixible, pero isto soe ser inviable pola cantidade de probas a realizar.

No manual de programacións aconsellan realizar instrumentos de avaliación que conteñan CA's fixados como mínimos e CA's non fixados como mínimos, o nivel para acadar o resultado de aprendizaxe sería acadar unha nota de 5 ou superior nese instrumento.

Exemplo:

Utilizando os CA's dun currículo de www.edu.xunta.es/fp, podemos establecer a relación de mínimos exixibles de xeito que permitan acadar o resultado de aprendizaxe.

Asignaremos CA's a unha unidade didáctica (punto 3.b) e decidiremos qué instrumento de avaliación (xeralmente una proba teórica) empregamos para incluír os CA's mínimos e non mínimos (punto 4.c).

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Mínimos exixibles:

É recomendable que, no caso de existir mais CA's mínimos que non mínimos, as cuestións asociadas aos primeiros sexan mais doadas de respostar que as outras.

Deste xeito, podemos favorecer o aprobado do instrumento respostando acertadamente aos mínimos, asemade, evitamos dalgún xeito o problema de non respostar aos mínimos e se acade o aprobado respostando correctamente aos CA's non mínimos.

No caso de realizar un instrumento de avaliación para un único CA, simplemente superando a nota de 5, daríase por superado o mínimo exixible.

RECORDEMOS QUE OS MÍNIMOS EXIXIBLES SON AQUELES CA's QUE O ALUMANDO DEBE SUPERAR PARA ACADAR O RESULTADO DE APRENDIZAXE E, POR ENDE O MÓDULO.

Sin embargo, na programación podemos determinar outros criterios para superar o módulo, distintos dos CA's (no apartado 5 da programación).

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Mínimos exigibles:

De acordo có indicado anteriormente, para aprobar o módulo, o alumnado debe ter aprobados todos os instrumentos con CA's mínimos. Debemos deseñar entón actividades de recuperación para estes instrumentos.

Para evitar a realización de probas de recuperación de actividades "soltas" pode ser recomendable realizar un novo instrumento de avaliación pouco tempo despois do suspendido.

En todo caso, no apartado 6.a da programación, deberemos recoller as actividades que realizaremos para a recuperación destes criterios.

No caso de instrumentos de recuperación referidos a prácticas, podemos deseñalos incluídos en prácticas posteriores.

Que dí a normativa:

Referido a mínimos exigibles soamente fai referencia a eles a orde de 12 de xullo sen especificar cómo deben establecerse nin qué son.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Mínimos exixibles:

Recomendacións para escoller mínimos:

- Debe ser doado de superar polo alumnado.
- Se debe corresponder có bloque de contidos (BC) que consideremos imprescindible de saber.
- Debe ser importante para a aplicación no contexto produtivo.
- Non debemos escoller demasiados criterios como "mínimos" dentro de cada resultado de aprendizaxe.
- Debe ser fácilmente recuperable

**RECORDEMOS QUE OS MÍNIMOS EXIXIBLES SON COMPETENCIA DOS
DOCENTES DENTRO DA LIBERDADE DE CÁTEDRA**

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Mínimos exigibles:

No seguinte exemplo, podo escoller os dous SubCA como mínimos:

Sub CA 1.4.1.- Interpretouse a medida de pezas nas unidades correspondentes (Vaise avaliar cunha práctica de medicións aplicando una lista de cotexo).

1º.-O alumnado vai facer varias práctica de medición aportando os valores nun documento (ficha, memoria, traballo, lista de cotexo, etc...). **Doado de superar**

2º.- Se considera que o coñecemento no uso dos instrumentos de medida e das unidades é imprescindible. **Imprescindible de saber.**

3º.- Nos talleres precisan que os chapistas manexen ben os instrumentos de medida. **Aplicación no ámbito produtivo.**

4.- No caso de non superar a práctica de medicións, pódese recuperar en prácticas sucesivas onde se realizan novas medicións e/ou con novas medicións durante o curso mentras se realizan outras tarefas. **Doado de recuperar**

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Mínimos exixibles:

Sub CA 1.4.2.- Interpretouse a medida en planos nas unidades e escalas axeitadas (Vaise avaliar cunha proba teórica de interpretación de planos)

1º.-O alumnado vai facer un exame teórico no que debe interpretar un plano. Previamente realiza varios exercicios de interpretación de planos e aplica esta interpretación en reparacións de vehículos. **Doado de superar**

2º.- Se considera que a interpretación de planos é fundamental para coñecer o traballo a desenvolver. **Imprescindible de saber.**

3º.- Nos talleres precisan que os chapistas coñezan a fondo a representación gráfica de pezas e compoñenetes, así como a estrutura dos planos.

Aplicación no ámbito produtivo.

4.- No caso de non superar a proba teórica, pódese recuperar nunha nova proba do mesmo contido ou cunha proba teórica final. **Fácil de recuperar**
POR ÚLTIMO, RECORDAR NON FIXAR DEMASIADOS MÍNIMOS PARA ESTE
RA

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

PESOS ORIENTATIVOS

Nas programacións atopamos dous tipos de pesos orientativos:

1º.- Referidos ás unidades didácticas

2º.-Referidos aos criterios de avaliación

En ámbolos dous casos, o peso se indica en forma de porcentaxe.

1º.- Para as unidades didácticas:

A suma das porcentaxes das UD's do módulo debe ser 100

A porcentaxe que se aplica a cada UD supón a importancia que ten dentro da unidade formativa.

Que dí a normativa:

A orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial, no seu artigo 23 punto d) expón que para cada UD se indicarán:

d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado, en relación cos instrumentos de avaliación, os mínimos exixibles e o peso da cualificación.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

PESOS ORIENTATIVOS

O manual da aplicación de programación di textualmente: “O peso da UD na cualificación do módulo, en porcentaxe do total. A aplicación suma os pesos asignados ás UD e obtén o peso da UF na cualificación do módulo. Ademais presenta a suma das porcentaxes asignadas todas as UD (mesmo as das UD das outras UF).

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

PESOS ORIENTATIVOS:

Pode, polo tanto, ocorrer que a porcentaxe total, resultado de sumar as porcentaxes de todas as UD, exceda o 100% porque este valor non se verifica ata que a programación non pasa o proceso de validación. Débense, polo tanto, axustar os pesos das UD de tal forma que o peso total sexa o 100%.

Vemos que non nos áclara nada, sen embargo, o nome “Peso da unidade na cualificación do módulo” nos dá una idea do que quere indicar:

O habitual é que avaliemos por unidades didácticas (una ou varias actividades) e que fagamos a media das cualificacións mediante aplicación da porcentaxe asignada a cada UD.

Neste caso, a porcentaxe que marcamos neste apartado será o criterio de cualificación da media da nota do módulo.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

PESOS ORIENTATIVOS:

Exemplo:

UF 1. Comprende as UD 1, UD2 e UD 3:

Os pesos asignados son:

UD 1 15%

UD 2 20%

UD 3 10%

A nota da UF 1 será (15% da nota da UD 1 + 20% da nota da UD 2 + 10% da nota da UD 3).

Vemos que a porcentaxe da UF 1 sobre o total do módulo sería o 45%, por tanto a nota numérica sería:

$10:4,5 = 2,22$ nota = $x \cdot 2,22$, sendo x o valor acadado na aplicación das porcentaxes das UD sobre 10. Supoñamos que se acadan as seguintes notas:

UD 1 = 7

UD 2 = 5

UD 3 = 7.

Nota da UF: $x = (7 \cdot 0,15 + 5 \cdot 0,20 + 7 \cdot 0,10) = (1,05 + 1 + 0,7) = 2,75$

Nota = $2,75 \cdot 2,22 = 6,1$. Asemade, a nota 2,75 suporía o 45% da nota do módulo (nota de derradeira avaliación e nota final).

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

PESOS ORIENTATIVOS:

Vemos que o procedemento pode ser todo o complexo que desexemos. Para simplificalo, podemos indicar o peso das UD igual, de xeito que o seu valor sería:

$100 / n^{\circ} \text{ UD.}$

Desde a inspección, se indica que o peso na cualificación se debe aplicar nas valoracións e asemade, serían os criterios de cualificación (apartado 5 da aplicación).

¿Qué pasa entón coa cualificación de coñecementos , destrezas e actitudes?

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

PESOS ORIENTATIVOS:

2º.-Referidos aos criterios de avaliación

O peso tamén se indica en porcentaxe.

O seu valor será do 100% na suma de porcentaxes dos CA's **de cada unidade didáctica.**

O valor asignado nos indicará a importancia dese CA dentro da unidade.

Que dí a normativa?:

Na norma non aparece nada. No manual de aplicación se explica:

“Cada un dos CA, por outra banda, terá un peso orientativo na cualificación. Este valor, segundo criterio do/da docente, pretende representar a porcentaxe do peso relativo que ten cada un dos CA para unha UD determinada. Ao ser unha porcentaxe, a suma dos pesos dos CA de cada UD debe sumar o 100 %, e todos deben ter como mínimo un 1 %. Con esta información o/a docente determina cales CA's son os máis importantes da UD e, por tanto, o normal é que teña certa relación cos mínimos exixibles.”

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

PESOS ORIENTATIVOS:

2°.-Referidos aos criterios de avaliación:

Neste caso, se nos informa que o peso dos mínimos non debería ser igual que o do resto dos CA's, en boa lóxica, a porcentaxe dos mínimos exixibles debería ser superior ao do resto.

Supoñendo isto, a suma das porcentaxes dos mínimos exixibles debería ser 50% e a do resto, o outro 50%. Por este motivo se aconsella indicar menos mínimos que non mínimos.

Se aplicamos a mesma consideración destes pesos na cualificación cós das UD's, vemos que deberíamos aplicar notas diferentes a cada CA dentro dun mesmo instrumento de avaliación.

Desde inspección non se dan instrucións para a cualificación dos CA's dentro dos instrumentos. Por este motivo, recomendo que as porcentaxes indicadas neste apartado non teñan que corresponderse coa cualificación das probas.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

NORMATIVA APLICABLE

Como xa se indicou, a normativa de referencia é:

[Real decreto 1147/2011](#)

[Decreto 114/2010](#)

[Orde 12 xullo 2011](#)

[Resolución 7 xullo 2015](#)

Real decreto 1147/2011, do 29 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo. De ámbito estatal:

Artigo 51. Avaliación das ensinanzas de formación profesional.

1. A avaliación da aprendizaxe do alumnado das ensinanzas de formación profesional realizarase por módulos profesionais. **Os procesos de avaliación adecuaranse ás adaptacións metodolóxicas das que puidese ser obxecto o alumnado con discapacidade e garantirase a súa accesibilidade ás probas de avaliación.**
2. En todo caso, a avaliación realizarase tomando como referencia os obxectivos, expresados en resultados de aprendizaxe, e os criterios de avaliación de cada un dos módulos profesionais, así como os obxectivos xerais do ciclo formativo ou curso de especialización.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

3. O titor da empresa designado polo correspondente centro de traballo para o período de estadía do alumnado colaborará co titor do centro educativo para a avaliación do módulo de formación en centros de traballo. O dito módulo profesional cualificarase como apto ou non apto e non se terá en conta para calcular a nota media do expediente académico.

4. Cada módulo profesional poderá ser obxecto de avaliación en catro convocatorias, excepto o de formación en centros de traballo, que o será en dúas. Con carácter excepcional, as administracións educativas poderán establecer convocatorias extraordinarias para aquelas persoas que esgotasen as catro convocatorias por motivos de enfermidade ou discapacidade ou outros que condicionen ou impidan o desenvolvemento ordinario dos estudos.

5. A cualificación dos módulos profesionais, excepto o de formación en centros de traballo, será numérica, entre un e dez, sen decimais. A superación das ensinanzas requirirá a avaliación positiva en todos os módulos profesionais que as compoñen. **Considéranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco puntos.**

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

6. A nota final do ciclo formativo será a media aritmética expresada con dous decimais. A cualificación obtida nun módulo profesional superado será trasladable a calquera dos ciclos en que estea incluído.
7. As administracións educativas establecerán as condicións de renuncia á convocatoria e matrícula de todos ou dalgúns módulos profesionais. A renuncia á convocatoria reflectirase nos documentos de avaliación coa expresión de renuncia.
8. No caso das ensinanzas cursadas a distancia, a avaliación final para cada un dos módulos profesionais exixirá a superación de probas presenciais en centros autorizados que aseguren o logro dos resultados de aprendizaxe e harmonizarase cos procesos de avaliación que se desenvolvan ao longo do curso.
9. A avaliación dos módulos profesionais incluídos nos programas formativos desenvoltos en alternancia con empresas será realizada polo profesor responsable do módulo, en coordinación, de ser o caso, co titor do centro docente e os titores da empresa.
10. Os documentos do proceso de avaliación das ensinanzas de formación profesional son o expediente académico do alumno, as actas de avaliación e os informes de avaliación individualizados. Os informes de avaliación e os certificados académicos son os documentos básicos que garanten a mobilidade do alumnado.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Decreto 114/2010, de 1 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo de Galicia. De ámbito autonómico, adiántase ao real decreto xa que un ano antes xa se coñecían as directrices do MEC:

CAPÍTULO XI A AVALIACIÓN

Artigo 48º.-Aspectos xerais do proceso de avaliación.

1. O profesorado avaliará, de xeito individual e en equipo, tanto as aprendizaxes dos alumnos e das alumnas como a súa propia práctica docente.
2. Na avaliación da propia práctica docente terase en conta o seguimento a que se refire o artigo 34º.4 do presente decreto, e valorarase, entre outras, a programación, a organización e a concreción do currículo en relación á súa adecuación ás características do ámbito produtivo e ás necesidades do alumnado.
3. A avaliación realizarase ao longo de todo o proceso formativo do alumnado, polo que ten un carácter continuo. Por este motivo, será necesaria a asistencia do alumnado ás actividades programadas para os distintos módulos profesionais do ciclo formativo. A consellería con competencias en materia de educación poderá establecer o número de faltas que implique a perda do dereito á avaliación continua.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

4. No desenvolvemento do currículo mediante a elaboración das correspondentes programacións dos módulos profesionais, tal e como se establece no artigo 34º deste decreto, prestarase especial atención á toma de decisións propias do proceso de avaliación e, en particular:

- a) **Dos procedementos para avaliar o progreso da aprendizaxe do alumnado e á correspondencia entre os instrumentos xerais de avaliación e os criterios de avaliación.**
- b) **Á planificación das actividades de recuperación de módulos profesionais pendentes, e expresamente aquelas que poidan ser realizables de xeito autónomo polo alumnado.**
- c) **Aos criterios e ás pautas de avaliación que cumpra ter en conta na avaliación do alumnado con necesidades educativas especiais ou con algún tipo de discapacidade.**

4. Co fin de garantir a función formativa que ten a avaliación e o dereito do alumnado a que o seu rendemento escolar se avalíe con plena obxectividade, conforme o establecido na normativa vixente, para cada módulo profesional **deberase informar dos criterios de avaliación que se vaian aplicar para evidenciar a adquisición das competencias establecidas no currículo, así como do nivel mínimo que se considere suficiente para alcanzar a avaliación positiva.**

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

5. En todo caso, cando se trate de formación dirixida a persoas adultas, o proceso avaliador adaptarase ás súas peculiaridades.

6. Para o caso de ofertas parciais de unidades formativas de menor duración, que constitúan unidades formativas establecidas no currículo do ciclo formativo correspondente, seguirase o procedemento establecido neste capítulo.

Artigo 49º.-Procedementos para a avaliación do alumnado.

1. Os procedementos de avaliación aplicados polo equipo docente terán en conta a competencia xeral e as capacidades profesionais, persoais e sociais características do título, que constitúen a referencia para definir os obxectivos xerais do ciclo formativo e os obxectivos, expresados en termos de resultados de aprendizaxe, dos módulos profesionais que o conforman.

A valoración do grao de consecución destes resultados de aprendizaxe farase tomando como referencia inmediata os criterios de avaliación establecidos para cada módulo.

2. Na avaliación do módulo de formación en centros de traballo, terase en conta a valoración feita pola persoa ou as persoas responsables designadas polos correspondentes centros de traballo para o seguimento da formación do alumnado durante a estadía nestes.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

3. Os procesos de avaliación adecuaranse ás necesidades metodolóxicas que presenta o alumnado con necesidades específicas, e garantirase a súa accesibilidade ás probas de avaliación.

Artigo 50º.-Cualificacións.

1. A cualificación dos módulos profesionais será numérica, entre 1 e 10, sen decimais, agás no de formación en centros de traballo (FCT) que se cualificará como «apto/apta», ou «non apto/non apta». Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco puntos.

2. A nota final do ciclo formativo será a media aritmética das cualificacións numéricas obtidas en cada un dos módulos, expresada con dous decimais. Os módulos validados ou exentos non se poderán computar para os efectos de cálculo de cualificación final do ciclo formativo.

Artigo 51º.-Documentación resultante do proceso de avaliación.

1. Os documentos do proceso de avaliación das ensinanzas de formación profesional son o expediente académico do alumnado, as actas de avaliación e os informes de avaliación individualizados. Os informes de avaliación e os certificados académicos son os documentos básicos que garanten a mobilidade do alumnado.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

2. O informe de avaliación individualizado incluírá as cualificacións parciais ou valoracións de aprendizaxe outorgadas ata ese momento ao alumno ou á alumna, as medidas tomadas de reforzo educativo ou de flexibilización na duración das ensinanzas, as validacións ou exencións concedidas, as actividades propostas para a recuperación de módulos, e cantos outros aspectos de índole educativa se consideren salientables.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

ORDE do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial, no seu artigo 23 expón que para cada UD se indicarán:

b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se trata.

d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado, en relación cos instrumentos de avaliación, os mínimos exixibles e o peso da cualificación.

e) Contidos.

f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación.

– Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación.

– Procedemento para a recuperación das partes non superadas.

a) Procedemento para definir as actividades de recuperación.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

No CAPÍTULO VIII. Avaliación das ensinanzas da formación profesional inicial, o Artigo 25. *Aspectos xerais do proceso de avaliación, dí:*

1. A avaliación da aprendizaxe do alumnado nos ciclos formativos realizarase de xeito diferenciado por módulos profesionais. En todo caso, a avaliación na formación profesional inicial realizarase tomando como referencia os obxectivos, expresados en resultados de aprendizaxe, e os criterios de avaliación de cada un dos módulos profesionais e os obxectivos xerais do ciclo formativo, segundo o establecido no correspondente currículo.

2. A avaliación realizarase ao longo de todo o proceso formativo do alumnado, polo que ten un carácter continuo. Por este motivo, nas modalidades de ensino presencial cumprirá a asistencia do alumnado ás actividades programadas para os distintos módulos profesionais do ciclo formativo.

3. O número de faltas que implica a perda do dereito á avaliación continua nun determinado módulo será do 10 % respecto da súa duración total. **Para os efectos de determinación da perda do dereito á avaliación continua, o profesorado valorará as circunstancias persoais e laborais do alumno ou a alumna na xustificación desas faltas, cuxa aceptación será acorde co establecido no correspondente regulamento de réxime interior do centro.**

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

4. O profesorado poderá non permitir a realización de determinadas actividades aos alumnos e ás alumnas que perdesen o dereito á avaliación continua, sempre que poidan implicar algún tipo de risco para si mesmos, o resto do grupo ou as instalacións.

5. O alumnado que perdese o dereito á avaliación continua co cal, por razóns de inasistencia reiterada, **non sexa posible utilizar os instrumentos de avaliación previstos inicialmente para cada módulo profesional**, terá dereito a realizar unha proba extraordinaria de avaliación previa á avaliación final de módulos correspondente.

Artigo 26. Cualificacións.

1. A cualificación dos módulos profesionais, agás o de formación en centros de traballo (FCT), será numérica, entre un e dez, sen decimais. A superación do ciclo formativo requirirá a avaliación positiva en todos os módulos profesionais que o compoñen. Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco puntos. A cualificación obtida nun módulo profesional superado trasladarase a calquera dos ciclos formativos en que este estea incluído.

2. Na avaliación do módulo profesional de FCT colaborará co titor ou coa titora do centro educativo o titor ou titora da empresa que designe o correspondente centro de traballo para o período de estadía do alumno ou da alumna. A cualificación do dito módulo profesional será en termos de «apto» ou «apta», ou «non apto» ou «non apta».

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

3. A nota final do ciclo formativo será a media aritmética das cualificacións numéricas obtidas en cada un dos módulos, expresada con dous decimais. Os módulos profesionais validados ou exentos non se computarán para os efectos do cálculo da cualificación final do ciclo formativo.

4. Os alumnos e as alumnas que obtivesen unha nota final do ciclo formativo igual ou superior a nove puntos poderán recibir a mención de matrícula de honra. A obtención da mención de matrícula de honra será consignada nos documentos de avaliación do alumno ou a alumna.

O número de matrículas de honra que se poderán conceder nun ciclo formativo nun curso académico será como máximo de dúas. No caso de que o número de alumnos e alumnas matriculados con opción a titular nun curso académico sexa inferior a vinte, só se poderá conceder unha matrícula de honra.

Artigo 28. Avaliación inicial.

Ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Nesta sesión, o profesor ou a profesora que se encarguen da titoría darán a información dispoñible sobre as características xerais do grupo ou sobre as circunstancias especificamente académicas ou persoais, con incidencia educativa, de cantos alumnos e alumnas o compoñan.

O tratado na sesión de avaliación inicial e os acordos que adopte o equipo docente nela recolleranse nunha acta, da cal se entregará copia na xefatura de estudos, **incluíndo especialmente aqueles que teñan que ver con aspectos de flexibilización na duración das ensinanzas**, segundo se desenvolve no artigo 16 desta orde. Esta avaliación inicial en ningún caso comportará cualificación para o alumnado.

Sección 2.ª Avaliacións parciais e finais no réxime ordinario

Artigo 29. Avaliacións parciais de módulos do primeiro curso

2. Entre a terceira avaliación parcial e a avaliación final de módulos do primeiro curso deixarase un período non superior a tres semanas que, entre outras actividades, se destinará á realización de actividades de recuperación dos módulos pendentes.

3. Para o alumnado que teña módulos pendentes logo de realizada a terceira avaliación parcial, o equipo docente realizará un informe de avaliación individualizado que debe servir de base para o deseño das correspondentes actividades de recuperación. A cualificación definitiva destes módulos farase efectiva na avaliación final de módulos de primeiro curso.

Non obstante, nos módulos superados a cualificación final coincidirá coa obtida na terceira avaliación parcial

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Artigo 31. *Avaliacións parciais de módulos do segundo curso.*

En calquera caso, a cualificación final dos módulos de segundo curso e módulos pendentes de primeiro farase efectiva na sesión de avaliación final de módulos do segundo curso. **Non obstante, nos módulos superados a cualificación final coincidirá coa obtida na avaliación parcial previa á realización da FCT.**

4. O alumnado de segundo curso que non poida acceder á FCT no período ordinario por ter módulos pendentes de primeiro e/ou segundo curso, poderá recuperalos neste mesmo período. Para este fin, o equipo docente **asignaralle unha serie de actividades de recuperación para os módulos non superados, con indicación expresa da data final en que serán avaliados.**

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Sección 3.ª Avaliacións parciais e finais no réxime para as persoas adultas

Artigo 34. Avaliacións parciais de módulos.

2. Entre a terceira avaliación parcial e a avaliación final de módulos deixarase un período non superior a tres semanas que, entre outras actividades, se destinará á realización de actividades de recuperación dos módulos pendentes.

3. Para o alumnado que teña módulos pendentes logo de realizada a terceira avaliación parcial, o equipo docente realizará un informe de avaliación individualizado que servirá de base para o deseño das correspondentes actividades de recuperación. A cualificación definitiva destes módulos farase efectiva na avaliación final de módulos.

Non obstante, nos módulos superados a cualificación final coincidirá coa obtida na terceira avaliación parcial.

Sección 4.ª Avaliación das probas libres

Artigo 37. Avaliación das probas libres de módulos.

1. As probas libres de técnico e técnico superior realizaranse de xeito diferenciado por módulos profesionais e tomarán como referencia os resultados de aprendizaxe e os criterios de avaliación dos currículos dos ciclos formativos vixentes, e avaliaranse de acordo co disposto no punto 1 do artigo 26 desta orde.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

RESOLUCIÓN do 27 de xullo de 2015, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento dos ciclos formativos de formación profesional do sistema educativo no curso 2015/16:

Terceiro. Perda do dereito á avaliación continua nos ciclos de grao medio e de grao superior

1. Conforme se determina no artigo 25 da Orde do 12 de xullo de 2011, o número de faltas que implica a perda do dereito á avaliación continua nun determinado módulo será do 10 % respecto da súa duración total. Para os efectos de determinación da perda do dereito á avaliación continua, o profesorado valorará as circunstancias persoais e laborais do alumno ou a alumna na xustificación desas faltas, cuxa aceptación será acorde co establecido no correspondente regulamento de réxime interior do centro. Para tales efectos e con carácter previo, o centro enviará un apercibimento ao alumno ou á alumna cando as faltas de asistencia inxustificadas consonte o anterior nun determinado módulo superen o 6 % respecto da súa duración total. Nel indicárase que perderá o dereito á avaliación continua no módulo de acumular un 10 % de inasistencias inxustificadas con respecto á súa duración total.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Cando as faltas de asistencia alcancen a citada porcentaxe comunicarase a perda do dereito á avaliación continua. No caso de que se produza a perda do dereito á avaliación continua, na secretaría do centro deberá quedar constancia do apercibimento e da comunicación da perda do dereito á avaliación continua.

2. Para o alumnado matriculado logo de iniciadas as actividades lectivas, non se terán en consideración as sesións previas á formalización da matrícula.

3. O alumnado que perdese o dereito á avaliación continua nun determinado módulo terá dereito a unha proba final extraordinaria previa á avaliación final de módulos correspondente, de acordo co establecido no artigo 25.5 da Orde do 12 de xullo de 2011. A cualificación obtida na devandita proba consignarase na avaliación final de módulos do curso correspóndete. O devandito alumnado **non terá dereito** a realizar para eses módulos as correspondentes actividades de recuperación a que se refiren os artigos 29.3, 31.4 e 34.3 da Orde do 12 de xullo de 2011, e no caso do segundo curso do réxime ordinario non terá acceso ao módulo de Formación en centros de traballo no período ordinario.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

O punto 5 da programación nos indica “Mínimos exixibles para acadar a avaliación positiva e criterios de cualificación”.

En xeral, neste apartado indicamos as porcentaxes de avaliación de contidos (exames), procedementos (traballos) e actitudes (táboas observación)

5. Criterios de cualificación

2015/2016, Carrozaría
Elementos estruturais do vehículo, v.2

Módulo profesional MP0258: Elementos estruturais do vehículo

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os aspectos de avaliación serán:

Exames escritos dos contidos teóricos e prácticos.

Observación e valoración por parte do profesor da realización dos traballos e, concretamente sobre: participación, actitude, iniciativa persoal, responsabilidade, cumprimento e calidade nos traballos, puntualidade na entrega de traballos ou tarefas, normas de seguridade e hixiene, coidado do material.

Aspectos avaliáveis en porcentaxes:

Exames	40%
Observación	30%
Memorias	30%

A puntuación será de 0 a 10 puntos en cada un dos instrumentos de avaliación sendo a nota final a media acadada descontando as faltas de

Gardar

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Imos facer unha serie de propostas diferentes, o que non significa que a nivel “inspección” estes criterios de cualificación non sexan válidos (neste caso recomendo substituír coñecementos, actitudes e procedementos polos instrumentos utilizados):

1º.- Os mínimos exixibles para acadar avaliación positiva son , por norma, o que precisa superar o alumnado para acadar unha nota de 5.

Isto é:

- Superación dos instrumentos que conteñan CA's marcados como mínimo cun 5
- Outras consideracións que dentro da liberdade de cátedra consideremos:
 - Consideración dunha nota mínima nos instrumentos que non conteñan CA's mínimos para facer media có resto
 - Tratamento da comprobación de ter copiado nun instrumento de avaliación
 - Tratamento das faltas de orde.

O mais doado, sería indicar que a superación de tódolos instrumentos con CA's mínimos sería condición para superar o módulo.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Se consideramos a posibilidade de aplicar outras condicións, deberemos reflectilo na programación (apartado 5) e indicarllo ao alumnado para cumprir a normativa e evitar reclamacións.

Por tanto, teremos especial coidado en non indicar mínimos que contradigan a legalidade como “diminución da puntuación por faltas de asistencia/ puntualidade”.

Outros aspectos como anular unha proba na que se copia e non facer unha recuperación, ou limitar a nota máxima da avaliación por algunha circunstancia son rexeitados pola inspección.

Mais adiante veremos como incluír nos instrumentos de avaliación aqueles aspectos referidos á actitude do alumnado.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Mínimos exixibles:

Para acadar a avaliación positiva deberase obter unha puntuación de 5 puntos como resultado da suma das porcentaxes das unidades formativas.

A nota de cada unidade didáctica será a media das notas dos instrumentos de avaliación empregados.

En cada unidade didáctica deberá superar cada un dos instrumentos que conteñan criterios de avaliación fixados como mínimos cunha nota de 5.

Para que un instrumento de avaliación que non conteña criterios de avaliación mínimos faga media deberá obterse unha puntuación mínima de 4

Criterios de cualificación:

A nota de cada unidade formativa será a resultante de aplicar as porcentaxes das notas de cada unidade didáctica. A nota que figura na avaliación será a nota anterior dividida pola porcentaxe da unidade formativa.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Se aplicamos as porcentaxes en cada unidade didáctica para o cálculo da nota, indicaremos neste apartado esas porcentaxes:

No exemplo anterior sería:

UD1 15% da nota

UD2 20% da nota

UD 3 10% da nota

.....

Asemade, indicariamos as porcentaxes das notas de cada unidade formativa:

UF 1 (UD 1; UD 2; UD 3) 45%

UF2 (UD 3; UD 4) 55%

Módulo profesional MP0258: Elementos estruturais do vehículo

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Porcentaxe da cualificación das UD's:

UD 1	15%
UD 2	10%
UD 3	10%
UD 4	10%
UD 5	10%
UD 6	10%
UD 7	10%
UD 8	15%
UD 9	10%

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Criterios de cualificación dos instrumentos:

No apartado 5 da programación sería convinte indicar asemade os criterios fixados para cada tipo de instrumentos de avaliación:

Memorias: Valoración 0 a 10 sobre 10 ítems nunha lista de cotexo (check list)

Traballos: Valoración de 0 a 10 sobre 10 ítems nunha táboa de observación

Rúbricas: Valor 0-2-4-6-8-10 dependendo do nivel acadado

Probas prácticas: Valoración 0 a 10 sobre unha escala de valoración

Probas obxectivas: Valoración 0 a 10 sobre preguntas / exercicios. O valor de cada unha se indicará nas instrucións da proba.

Rexistros anecdóticos: Valoración 0 a 10 sobre 10 ítems

A nota da UD será a porcentaxe indicada nas notas dos instrumentos aplicadas nesa UD.

Módulo profesional MP0258: Elementos estruturais do vehículo

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Criterios dos instrumentos:

Listas de cotexo: De 0 a 10 puntos nunha escala (si/ non) sobre 10 ítems

Táboas observación: De 0 a 10 puntos nunha escala de valoración (1, 2, 3, 3) sobre 10 ítems

Probas obxectivas: De 0 a 10 puntos. O valor de cada pregunta e nº delas se indicará en cada proba

Rexistros anecdóticos: De 0 a 10 puntos segundo puntuación de 10 ítems. Un rexistro por UD.

A aplicación do proceso de avaliación continua require a asistencia regular do alumnado ás clases e ás demais actividades programadas. Para tal efecto, no regulamento de réxime interior do centro establece o número de horas máximas que un alumno poderá deixar de asistir a cada módulo profesional, para ter dereito a ser avaliado, que non poderá ser superior ó 10% da duración do módulo.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Criterios de cualificación dos instrumentos:

Se aplicamos as porcentaxes indicadas nos CA's, podemos definir o valor de cualificación de cada instrumento:

O valor en porcentaxe da nota dun instrumento será a suma das porcentaxes dos CA's aplicados no mesmo. Deste xeito, no apartado 5, correspondente ás porcentaxes de cualificación, en lugar de indicar os valores de exames, memorias e observacións, indicariamos as porcentaxes de cada instrumento:

Exemplo:

Supoñamos que para a UD 1: “Implantación dun taller. Aspectos legais”, indicamos os seguintes CA's asociados aos instrumentos correspondentes:

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Critérios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos esixibles (S/N)	Peso na cualificación
Describiuse a definición de taller en función da súa especialidade, a categoría e o tipo de taller	Proba escrita	S	20%
Identificáronse os parámetros do estudo de mercado que definen a implantación do taller	Proba escrita		5%
Explicáronse as características da localización do taller.	Proba escrita		5%
Planificáronse os espazos e as dimensións necesarias para a implantación física das áreas nas instalacións	Memoria	S	20%
Calculáronse as dimensións e os espazos necesarios para implantación do taller	Memoria		10%
Atendéronse as instrucións de identificación e imaxe exterior e interior das instalacións dun taller	Táboa de observación		10%
Atendéronse as normas para ter en conta nas instalacións de iluminación, ventilación, ruído, aire, auga e drenaxes do taller	Táboa de observación		10%
Demostrouse unha actitude de atención e colaboración nas actividades realizadas	Táboa de observación	S	20%

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

A porcentaxe de avaliación da UD 1 sería:

Proba escrita: 30%

Táboa observación: 40%

Memoria: 30%. (Indicado no apartado 5 da programación)

Asemade, se a UD1 significara o 10% da cualificación do módulo, gardariamos esta porcentaxe na nota final.

Proba escrita: Nota 6

Memoria: 8

Táboa observación: 8

No caso de non acadar un 5 en calquera das probas, non se daría por aprobada a UD xa que todas contan cun mínimo exixible. Neste caso a nota sería a media ou 4 se a media fora superior. Isto debe ser indicado na programación e explicado ao alumnado na presentación do módulo.

No caso de deseñar instrumentos sen ningún criterio mínimo, deberíamos indicar na programación no apartado de mínimos exixibles o valor da nota para que faga media có resto de instrumentos.

Nota UD 1: $(6 \times 0,3 + 8 \times 0,4 + 8 \times 0,3) = 1,8 + 3,2 + 2,4 = 7,4$ (nota para calcular na avaliación)

E nota da UD para o módulo = 0,74

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Vinculación entre os verbos máis habituais empregados na redacción dos CA co instrumento de avaliación máis acorde á acción que se debe avaliar. Terase en conta que, nalgúns casos, un mesmo verbo pode implicar varias accións, polo que será necesaria certa reflexión sobre o CA para elixir o mellor instrumento de avaliación .

Acción do verbo do CA vinculada á aprendizaxe de:	Verbo				Instrumento de avaliación
Feitos, conceptos e principios	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analizar ▪ Argumentar ▪ Clasificar ▪ Comentar ▪ Comparar ▪ Comprender (mensaxes) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Crear ▪ Definir ▪ Describir ▪ Diferenciar ▪ Discriminar ▪ Distinguir ▪ Enumerar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escribir ▪ Explicar ▪ Identificar ▪ Indicar ▪ Inferir ▪ Interpretar ▪ Precisar ▪ Recoñecer 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relacionar ▪ Resumir ▪ Reunir ▪ Sinalar ▪ Sintetizar ▪ Xeneralizar ▪ Xustificar 	<p>Proba escrita. Para avaliar por escrito o coñecemento conceptual do alumnado pideselle que describa ou explique algún contido conceptual nun documento.</p> <p>Exemplos:</p> <p>Preguntas con respostas extensas (describir/explicar). Cuestionario de preguntas breves (describir) Cuestionario de selección ou de relación (seleccionar, relacionar) Outros tipos de cuestionarios (acción que realice o alumnado)</p>

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Acción do verbo do CA vinculada á aprendizaxe de:	Verbo				Instrumento de avaliación
Destrezas, habilidades e procedementos	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adaptar ▪ Amosar ▪ Analizar ▪ Aplicar ▪ Arquivar ▪ Atender ▪ Aumentar ▪ Calcular ▪ Caracterizar ▪ Clasificar ▪ Coller ▪ Comparar ▪ Compoñer ▪ Comprobar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coordinar ▪ Crear ▪ Cuantificar ▪ Debater ▪ Debuxar ▪ Defender ▪ Delimitar ▪ Demostrar ▪ Desenvolver ▪ Deseñar ▪ Detectar ▪ Dramatizar ▪ Elaborar ▪ Elixir 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Executar ▪ Expoñer ▪ Formalizar ▪ Formular ▪ Gardar ▪ Lembrar ▪ Localizar ▪ Manexar ▪ Manipular ▪ Obter ▪ Optimizar ▪ Ordenar ▪ Organizar ▪ Participar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Precisar ▪ Probar ▪ Procurar ▪ Programar ▪ Realizar ▪ Recoller ▪ Reconstruír ▪ Recoñecer ▪ Representar ▪ Reproducir ▪ Seleccionar ▪ Simular ▪ Situar ▪ Traballar 	<p>Proba escrita: <i>avalíanse por escrito os procedementos nos que o alumnado produce un documento que representa a o resultado da execución do procedemento. Por exemplo:</i></p> <p>Realizar cálculos. Elaborar debuxos, esquemas, etc. Deseñar obxectos (documentalmente: planos, cálculos)</p> <p>Táboa de observación: <i>Formada pola relación de subCAs (indicadores) dos que se compón o CA que se avalía.</i></p> <p>A TO aplícase normalmente para <i>avaliar por observación directa, é dicir, no momento no que o alumnado realiza as accións, como, por exemplo:</i></p> <p>Realizar medidas. Construír obxectos. Montar obxectos.</p>

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Acción do verbo do CA vinculada á aprendizaxe de:	Verbo				Instrumento de avaliación
Destrezas, Habilidades e procedementos	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Confeccionar ▪ Construír ▪ Contrastar ▪ Controlar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Empregar ▪ Enfrontarse a ▪ Equilibrar ▪ Establecer 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Planificar ▪ Potenciar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usar ▪ Utilizar ▪ Verificar 	<p><i>Tamén se pode aplicar unha TO para avaliar por observación indirecta cando o alumnado executa a actividade práctica e entrega un rexistro das operacións realizadas. Por exemplo:</i></p> <p><i>Instalar aplicacións informáticas</i></p> <p><i>A TO pode ser do tipo escala de valoración ou do tipo lista de comprobación (LC) (escala binaria).</i></p> <p>Proba tipo Outros: <i>Para os procedementos nos que o alumnado produce un obxecto que se recolle e se avalía en diferido aplícase un instrumento do tipo Outros .</i></p> <p><i>Aplicarase unha pauta de análise de produto como, por exemplo: "Especificacións técnicas de ..." ou calquera outra pauta que conteña indicadores de propiedades correctas do obxecto (acabados ou calidades, tempos de execución, etc.). Aplícase en casos como:</i></p> <p><i>Elaborar unha peza.</i></p> <p><i>Realizar unha montaxe.</i></p>

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Acción do verbo do CA vinculada á aprendizaxe de:	Verbo				Instrumento de avaliación
Valores, actitudes e normas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aceptar ▪ Actuar ▪ Adaptarse ▪ Adquirir o hábito ▪ Amosar interese ▪ Apreciar ▪ Aproveitar ▪ Axudar ▪ Coidar ▪ Colaborar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comportarse ▪ Concienciarse ▪ Considerar ▪ Cooperar ▪ Criticar ▪ Esforzarse por ▪ Favorecer ▪ Interesarse por ▪ Obedecer 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Participar ▪ Permitir ▪ Practicar ▪ Preferir ▪ Preocuparse ▪ Prestar ▪ Reaccionar ▪ Respetar ▪ Responsabilizarse ▪ Rexeitar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sensibilizar ▪ Sentir ▪ Ser consciente ▪ Ser responsable ▪ Ter en conta ▪ Tolerar ▪ Tomar parte ▪ Valorar 	<p>Táboa de observación: <i>componse de comportamentos observables (indicadores) derivados de accións que o alumnado ten que realizar. Dependendo do tipo de escala que se utilice poden ser:</i></p> <p>Listas de cotexo. Escala binaria.</p> <p>Escalas de valoración. Escala de varios niveis.</p> <p><i>As táboas de observación son aplicables tamén para avaliar os cambios de comportamento asociados á aprendizaxe de actitudes, a execución de procedementos e a prestación de servizos que non xeran obxectos nin documentos avaliábeis.</i></p>

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Hai dous tipos de técnicas de avaliación: OBSERVACIÓN e DESEMPEÑO.

A de observación emprega os seguintes instrumentos para a súa aplicación:

- Listas de cotexo
- Escalas de rango
- Rúbricas

A de desempeño emprega os seguintes recursos para a súa aplicación:

- A pregunta
- Portafolio
- Diario
- Debate
- Ensaio
- Estudo de casos
- Mapa conceptual
- Proxecto
- Solución de problemas
- Texto paralelo

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Listas de cotexo:

Tamén denominadas Check list

Son formatos creados para **realizar actividades repetitivas, controlar o cumprimento dunha lista de requisitos ou recoller datos ordeadamente e de xeito sistemático**. Se usan para facer comprobacións sistemáticas de actividades ou produtos asegurándose que non se esquece nada importante.

Para qué sirven as listas de cotexo

Os usos principais dos **checklist** son os seguintes:

- Realización de actividades nas que é importante que non se esqueza ningún paso e/ou deben facerse as tarefas cunha orde establecida.
- Realización de inspeccións onde se debe deixar constancia de cáles foron os puntos inspeccionados.
- Verificar ou examinar artigos.
- Examinar ou analizar a localización de defectos. Verificar as causas dos defectos.
- Verificación e análise de operacións.
- Recompilar datos para futuras análises.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Listas de cotexo:

¿Cómo usar as checklists?

É importante que as listas de cotexo queden claramente establecidas e inclúan todos os aspectos que podan aportar datos de interese para a organización. É preciso que quede recollido na lista de cotexo:

- Qué ten que [controlarse](#) ou chequearse.
- Cál é o criterio de conformidade ou non conformidade (qué é o correcto e qué o incorrecto).
- Cada cánto se inspecciona: frecuencia de control ou chequeo.
- Quén realiza o chequeo e cáles son os procedementos aplicables.

Convén, por último, que se dispoña dun apartado de observacións a fin de poder obter información previa sobre posibles motivos que causaron a disconformidade.

Por outro lado, se imos usar os check lists para a obtención de datos, tamén se poden utilizar para construír gráficas ou diagramas para controlar a evolución dunha característica ou actividade. Tamén se utilizan para reportar diariamente o estado das operacións e poder avaliar a tendencia e/ou dispersión da produción, sen que sexa necesaria a realización de estatísticas ou gráficas de maior complexidade.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Listas de cotexo:

Centrándonos nas dúas primeiras premisas deberemos definir qué controlar:

En principio os CA's determinan o que o alumnado debe realizar para acadar avaliación positiva, pero para iso, deben realizar unha serie de tarefas .

Podemos definir unha lista de cotexo cós CA's asociados ou ben podemos realizar para cada CA unha serie de items (indicadores) que informen das tarefas que realiza o alumnado para acadar o CA.

Para definir o criterio de conformidade, podemos optar por asociar a cada item un valor binario (si/ non) ou unha escala numérica.

Dependerá do grao de definición que desexemos dar a cada CA o que optemos por unha opción ou outra.

En calquera caso, os valores dos items deben ser trasladados a números e o valor total do instrumento debe sumar 10.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Listas de cotexo: Valores binarios. Neste caso, recomendo para facilitar o labor, indicar 10 items.

Alumna:		
Data:	Cualificación:	
Tarefa de avaliación:		
Criterio de avaliación e indicadores	SI	NON
▪ CAx.xx. Realizáronse medicións de V e I en circuitos simples		
– Seleccionouse o instrumento de medida adecuado.		
– Seleccionouse a magnitude eléctrica ou o parámetro correctos no instrumento de medida.		
– Seleccionouse a escala de medida tendo en conta os valores esperados e adoptáronse precaucións para evitar danos no instrumento de medida.		
– Identificáronse os puntos de medida no esquema do circuito.		
– Conectouse o instrumento para medir a magnitude correcta respectando a polaridade adecuada, se é o caso.		
– Realizáronse a rutina de medida e a de comprobación do resultado.		
–		

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Listas de cotexo: Escala de valores . Neste caso recomendo valorar de 0 a 5 ou de 0 a 10 .

Alumno/a:				
Data:		Cualificación:		
Tarefa de avaliación:				
Critério de avaliación	Mal	Regular	Ben	Moi ben
▪ CAx.xx. Realizáronse medicións de V e I en circuitos simples				
– Seleccionouse o instrumento de medida adecuado.				
– Seleccionouse a magnitude eléctrica ou o parámetro correctos no instrumento de medida.				
– Seleccionouse a escala de medida estimando os valores esperados e adoptando precaucións para evitar danos no instrumento de medida.				
– Identificáronse os puntos de medida no esquema do circuito.				
– Conectouse o instrumento para medir a magnitude correcta respectando a polaridade adecuada, se é o caso.				
– Realizáronse a rutina de medida e a de comprobación do resultado.				
–				

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Listas de cotexo:

As listas de cotexo permiten realizar a avaliación por observación indirecta. Isto é, podemos pedir unha ficha de traballo onde se deban introducir aqueles datos que permitan avaliar os items definidos , ou ben comprobar se se cumpren na realización dunha memoria ou traballo de clase.

Cando se utilizan por observación directa da práctica do alumnado, decimos que se utiliza unha táboa de observación.

TÁBOAS DE OBSERVACIÓN:

Que son as táboas de observación?

Son táboas que conteñen indicadores (subcriterios de avaliación) que serven para avaliar se o alumnado realizou as aprendizaxes relacionadas cun criterio de avaliación. Dispoñen de columnas adicionais para realizar a valoración.

Utilízanse para avaliar as evidencias de desempeño, é dicir, empréganse cando se avalía o comportamento do alumnado en relación cunha actitude, a forma na que executa as operacións das que consta un procedemento ou a forma na que presta un servizo.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

TÁBOAS DE OBSERVACIÓN

As TO diferéncianse doutras táboas de indicadores en que as TO se utilizan exclusivamente para avaliar o desempeño do alumnado, é dicir, para avaliar a forma na que se conducen para realizar operacións ou comportarse adecuadamente. Este aspecto non se dá nas *pautas de análise de produtos, que son simples táboas de características técnicas ou de propiedades que debe reunir un produto elaborado polo alumnado, nin nas táboas de indicadores que se aplican para cualificar informes ou traballos*. Nas táboas de observacións podemos definir items relacionados coa actitude do alumnado polo que non é preciso indicar o valor de avaliación de actitudes na programación xa que logo está incluído nestes instrumentos.

Os instrumentos de avaliación por observación directa aplícanse durante a realización da tarefa de avaliación ou mesmo das tarefas normais (dependendo do que se estea avaliando) e requiren que se elabore unha táboa de indicadores individualizada, é dicir, unha para cada alumno ou alumna, na que se reflicta a realización do procedemento ou a aprendizaxe da actitude.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Exemplo de táboa de observación:

ITEMS	ALUMNO Nº																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Realización correcta do corte de chapa			X		X			X			X						
Medición de PROBETA 1	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X			X	X	X
Uso de EPI's	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Medición de PROBETA 2		X	X	X	X				X	X			X	X			
Medición de PROBETA 3		X	X	X	X								X	X		X	
Medición de PROBETA 4					X	X	X	X	X	X	X			X		X	X
Uso dos EQUIPOS DE TALLER	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Orde e limpeza	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Traballo en equipo	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Entrega en tempo	X		X			X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
TOTAL	6	7	9	6	9	7	6	8	7	7	9	6	6	8	7	8	7

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Escala de rango:

A escala de cualificación ou de rango consiste nunha serie de indicadores e unha escala gradada para avaliar cada un deles. A escala de cualificación pode ser numérica, literal, gráfica ou descritiva

Escala	Indicador: Mantiene contacto visual con sus compañeras y compañeros.			
Numérica	4	3	2	1
Literal	A	B	C	D
Gráfica	Excelente	Muy bueno	Bueno	Necesita mejorar
Descriptiva	Siempre mantiene contacto visual	A veces mantiene contacto visual	El contacto visual que mantiene es escaso	Nunca mantiene contacto visual con sus compañeras/os

Utilízase para:

Avaliar o nivel de logro dos indicadores por parte de cada estudante.

Observar se un estudante acadou determinada competencia indicando ademáis o nivel acadado.

Avaliar comportamentos, habilidades e actitudes durante o desenvolvemento do proceso de aprendizaxe.

Comparar características entre os estudantes.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación Escala de rango:

4 = Siempre, 3 = A veces, 2 = Escasamente, 1 = Nunca				
Aspectos	4	3	2	1
1. Mostró interés en participar durante el debate.				
2. Explicó las causas de la conquista y de la colonización en Centroamérica durante su participación.				
3. Explicó las consecuencias de la conquista y de la colonización en Centroamérica durante su participación.				
4. Explicó cómo ha sido la interacción entre pueblos indígenas y 4 colonizadores españoles en la rearticulación del territorio, población y patrones culturales.				
5. Determinó de qué manera ha influido la conquista y colonización en la sociedad actual.				
6. Defendió su postura en el debate con argumentos válidos.				

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica:

As rúbricas son guías de puntuación usadas na avaliación do desempeño dos estudantes que describen as características específicas dun produto, proxecto ou tarefa en varios niveis de rendimento, có fin de clarificar o que se espera do traballo do alumnado, de valorar a súa execución e facilitar a proporción de feedback (retroalimentación), ou sexa o grao de dominio dunha competencia profesional

Tipos de Rúbricas:

Rúbrica global ou holística: fai unha valoración do conxunto da tarefa, mediante o uso duns descritores que se corresponden a niveis globais. Se poden admitir erros en algunha parte do proceso/produto. Orientada a adquirir certa información global do alumnado e unha radiografía xeral do grupo. **Rúbrica analítica:** se centra en tarefas de aprendizaxe mais concretas e precisa un deseño mais pormenorizado. Utilízanse cando é necesario avaliar os distintos procedementos, fases, elementos, compoñentes que constitúen o proceso/produto.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica:

O dominio da competencia pode avaliarse utilizando *indicadores da competencia, que son, técnicamente, obxectivos (redactados en infinitivo ou en presente) que deben describir as operacións e as situacións relacionadas co dominio da competencia de forma claramente identificable.*

Os graos de dominio establécense asociando a cada indicador un conxunto de *niveis de logro que deben cumprir a condición de que os niveis superiores engloben os inferiores.* Indicadores e niveis de logro forman unha matriz que se denomina *rúbrica da competencia.*

Ventaxas de uso para o alumnado:

O alumnado ten moita mais información que con outros instrumentos (retroalimentación)

Fomentan a aprendizaxe e a autoavaliación.

Coñecen de antemán os criterios cós que serán avaliados.

Facilitan a comprensión global do tema e a relación das diferentes capacidades.

Axudan ao alumnado a pensar en profundidade.

Promoven a responsabilidade do alumnado, que en función dos criterios expostos poden revisar os seus traballos antes de entregalos ao profesor.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica:

Ventaxas de uso para o profesorado:

Son doadas de usar e de explicar ao alumnado. Incrementa a obxectividade do proceso avaliador

Ofrecen unha retroalimentación sobre a eficacia dos métodos de ensinanza que se empregaron.

Son versátiles e se axustan ás esixencias do proceso de avaliación por competencias.

Qué inconvinientes teñen as rúbricas?

O deseño dunha rúbrica supón tempo por parte do docente e coñecemento de cómo se fai.

Avaliar por rúbricas supón tempo para chegar a resultados similares con outro tipo de instrumentos.

Un mal deseño da rúbrica pode facer que non se identifique o criterio de avaliación coa tarefa en sí ou polo contrario, criterios demasiado xerais fan inviable a súa avaliación.

Risco de converter a avaliación en algo extenuante.

Promove a estandarización do alumnado có risco de que os profesores se convirtan en “máquinas de cualificar”

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica dunha competencia			
Resultado de aprendizaxe (competencia)	RA6. Realiza operacións auxiliares de mantemento de instalacións eléctricas e/ou domóticas de edificios, tendo en conta a relación entre as intervencións e os resultados perseguidos.		
Criterios de avaliación (Indicadores)	Niveis de logro		
	Mínimo	Medio	Máximo
<ul style="list-style-type: none"> CA6.1. Identifícanse as avarias tipo en instalacións eléctricas en edificios. 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica avarias tipo (enumerar) en instalacións eléctricas simuladas (concretar elementos). 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica avarias tipo (enumerar) en instalacións eléctricas no taller (concretar elementos). 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica avarias tipo (enumerar) en instalacións eléctricas de edificios (concretar elementos).
<ul style="list-style-type: none"> CA6.2. Identifícanse as avarias tipo en instalacións domóticas en edificios. 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica avarias tipo (enumerar) en instalacións domóticas simuladas (concretar elementos). 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica avarias tipo (enumerar) en instalacións domóticas no taller (concretar elementos). 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica avarias tipo (enumerar) en instalacións domóticas de edificios (concretar elementos).
<ul style="list-style-type: none"> CA6.3. Inspeccionouse a instalación comprobando visualmente ou funcionalmente a disfunción. 	<ul style="list-style-type: none"> Inspecciona a instalación simulada (concretar elementos) comprobando visualmente ou funcionalmente a disfunción. 	<ul style="list-style-type: none"> Inspecciona a instalación no taller (concretar elementos) comprobando visualmente ou funcionalmente a disfunción. 	<ul style="list-style-type: none"> Inspecciona a instalación real (concretar elementos) comprobando visualmente ou funcionalmente a disfunción.
<ul style="list-style-type: none"> CA6.4. Recoñeceuse o estado da instalación ou dalgún dos seus elementos, efectuando probas funcionais ou medidas eléctricas elementais. 	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece o estado da instalación ou dalgún dos seus elementos, efectuando medidas eléctricas elementais (enumerar). 	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece o estado da instalación ou dalgún dos seus elementos, efectuando probas funcionais (enumerar). 	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece o estado da instalación ou dalgún dos seus elementos, efectuando probas funcionais (enumerar) ou medidas eléctricas elementais (enumerar).
<ul style="list-style-type: none"> CA6.5. Verificouse a ausencia de perigo para a integridade física e para a instalación. 	<ul style="list-style-type: none"> Verifica a ausencia de perigo (enumerar) para a integridade física. 	<ul style="list-style-type: none"> Verifica a ausencia de perigo (enumerar) para a integridade física e para a instalación (enumerar). 	<ul style="list-style-type: none"> Verifica a ausencia de perigo (enumerar) para a integridade física e para a instalación.
<ul style="list-style-type: none"> CA6.6. Substituíuse o elemento deteriorado ou avariado seguindo o procedemento establecido ou de acordo coas instrucións recibidas. 	<ul style="list-style-type: none"> Substitúe o elemento deteriorado ou avariado de acordo coas instrucións recibidas. 	<ul style="list-style-type: none"> Substitúe o elemento deteriorado ou avariado seguindo parcialmente o procedemento establecido e de acordo coas instrucións recibidas. 	<ul style="list-style-type: none"> Substitúe o elemento deteriorado ou avariado seguindo o procedemento establecido ou de acordo coas instrucións recibidas.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica:

Escala	Descripción
5	Hay evidencias de una comprensión total del problema. Todos los asuntos solicitados se incluyen en la actividad solicitada.
4	Hay evidencias de una comprensión del problema. Gran parte de los asuntos solicitados se incluyen en la actividad solicitada.
3	Hay evidencias parciales de la comprensión del problema. Algunos de los asuntos solicitados se incluyen en la actividad solicitada.
2	Las evidencias señalan poca comprensión del problema. Gran parte de los asuntos solicitados no fueron incluidos en la actividad solicitada.
1	No se comprendió el problema presentado
0	No hubo participación en el problema asignado.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica:

Conceptos	4 Muy Bien	3 Satisfactorio	2 Puede Mejorar	1 Inadecuado
Contenido	Demuestra un completo entendimiento del tema.	Demuestra un buen entendimiento del tema.	Demuestra un buen entendimiento de partes del tema.	No parece entender muy bien el tema.
Comprensión	El estudiante puede con precisión contestar casi todas las preguntas planteadas sobre el tema por sus compañeros de clase.	El estudiante puede con precisión contestar la mayoría de las preguntas planteadas sobre el tema por sus compañeros de clase.	El estudiante puede con precisión contestar unas pocas preguntas planteadas sobre el tema por sus compañeros de clase.	El estudiante no puede contestar las preguntas planteadas sobre el tema por sus compañeros de clase.
Apoyo	Los estudiantes usan 1-2 apoyos que demuestran considerable trabajo/creatividad y hacen la presentación mejor.	Los estudiantes usan algún que demuestran considerable trabajo/creatividad y hacen la presentación mejor.	Los estudiantes usan los apoyos aunque con errores	El apoyo o los apoyos escogidos son inadecuados

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica :

O desenvolvemento dunha rúbrica involucra unha serie de pasos os cales poden variar dependendo do tema a tratar, do tipo de rúbrica a desenvolver (comprensiva ou analítica), a escala de avaliación a empregar (cuantitativa, cualitativa ou mixta), o desenvolvemento dos descritores a usar, así como as evidencias que se pretenda acadar ao desenvolvela:

1.-Determinación do proceso de aprendizaxe a avaliar.

Tratariase de contestar as preguntas que aparecen a continuación.

Preguntas básicas	Respuestas
¿El tema a revisar permite usar la rúbrica como alternativa de evaluación? Exprese sus razones	
¿El tipo de rúbrica a desarrollar es comprensiva o analítica? ¿Por qué?	
¿Cuál es el tipo de escala requerida? Cuantitativa, cualitativa o mixta ¿Por qué?	
¿Qué tipo de competencias busca desarrollar? Defínalas	
¿Cuáles son las evidencias deseadas para poder constatar que las competencias definidas se llevaron a cabo? Describa las evidencias deseadas	
¿Qué busca al desarrollar una rúbrica: retroalimentar u otorgar una calificación? Explíquelo	

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica :

2. -Definición de Conceptos, Escala de Cualificación e Criterios

En principio, no momento de elaboración dunha rúbrica deberán definirse os Conceptos ou Rubros, tamén coñecidos como Criterios. Posteriormente deberá ser considerada a Escala de cualificación ou Niveis de Execución requeridos e os Criterios ou Descriptores dentro da mesma. Todo esto apoiado na xeración dunha matriz. Os Conceptos son considerados como as unidades básicas de valoración. A Escala de avaliación determina o peso que cada Criterio ou Descriptor recibe ao valorar o Concepto. Un Criterio ou Descriptor sinala de xeito detallado os aspectos a ser considerados dentro da avaliación do Concepto dacordo ao valor da Escala utilizada. A seguinte figura o ilustra.

Conceptos o Rubros	Escala de calificación y/o Niveles de Ejecución			
	4 Excelente	3 Muy bien	2 Bien	1 Deficiente
	Criterios o Descriptores			

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica :

3.Revisión do primeiro borrador

Unha vez establecidos os Conceptos, a Escala e os Criterios necesarios, convén poñelos a consideración de colegas ou alumnos, para a súa análise

Conceptos	Escala y Niveles de ejecución			
	4 Excelente	3 Muy bien	2 Bien	1 Deficiente
La Rúbrica	Criterios Cumple con conceptos y criterios adecuados al especificar la evaluación deseada	Criterios Cumple parcialmente con los conceptos los criterios de la evaluación deseada	Criterios Alguno de los criterios o conceptos no son los adecuados en la evaluación deseada	Criterios Los criterios o los conceptos requieren ser revisados
La graduación de los criterios	Los criterios han sido graduados de manera equitativa y equilibrada	Los criterios han sido graduados parcialmente de manera equitativa y equilibrada	Los criterios han sido graduados aunque no de manera equitativa o equilibrada	La graduación de los criterios requiere ser revisada
Las indicaciones	Las indicaciones dirigidas a los estudiantes son claras y concisas	Las indicaciones dirigidas a los estudiantes son parcialmente claras y concisas	Las indicaciones dirigidas a los estudiantes requieren mejorarse	Las indicaciones No son claras y confunden

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica :

4.Determinación do peso porcentual para cada Concepto e/ou Criterio. O seguinte paso ten que ver coa determinación do peso porcentual para cada Concepto, así como a Escala usada para os Criterios establecidos, no caso que se considere preciso. Os conceptos teñen a súa propia porcentaxe (para dar un total de 100%), mentras que cada un dos criterios conta co seu propio valor (cun máximo de 2 e un mínimo de 0.50). A escala do exemplo está deseñada para obter un máximo de 4 puntos (2+1+1) e un mínimo de 1 (.50+.25+.25).

Conceptos	Escala			
	4	3	2	1
50%	.50 x 4 = 2.00 puntos	.50 x 3 = 1.50 puntos	.50 x 2 = 1.00 puntos	.50 x 1 = .50 puntos
25%	.25 x 4 = 1.00 puntos	.25 x 3 = .75 puntos	.25 x 2 = .50 puntos	.25 x 1 = .25 puntos
25%	.25 x 4 = 1.00 puntos	.25 x 3 = .75 puntos	.25 x 2 = .50 puntos	.25 x 1 = .25 puntos

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica :

5.Colocación do formato de ubicación de puntos obtidos.

Seguindo os primeiros pasos descritos con anterioridade queda establecida a Rúbrica, con Conceptos, Escala e Criterios establecidos. Deste xeito queda lista para obter os puntos correspondentes da actividade orixinalmente plantexada. É importante que os estudantes coñezan as porcentaxes ocupadas por cada Concepto solicitado, así como o peso que ten cada criterio, dacordo á escala ou criterio de execución indicado, sempre e cando así se teña considerado no deseño orixinal.

Conceptos	Escala				Puntaje
	4 Excelente	3 Muy bien	2 Bien	1 Deficiente	
La Rúbrica	Cumple con conceptos y criterios adecuados al especificar la evaluación deseada	Cumple parcialmente con los conceptos los criterios de la evaluación deseada	Alguno de los criterios o conceptos no son los adecuados en la evaluación deseada	Los criterios o los conceptos requieren ser revisados	
50%	.50 x 4 = 2.00 puntos	.50 x 3 = 1.50 puntos	.50 x 2 = 1.00 puntos	.50 x 1 = .50 puntos	
La graduación de los criterios	Los criterios han sido graduados de manera equitativa y equilibrada	Los criterios han sido graduados parcialmente de manera equitativa y equilibrada	Los criterios han sido graduados aunque no de manera equitativa o equilibrada	La graduación de los criterios requiere ser revisada	
25%	.25 x 4 = 1.00 puntos	.25 x 3 = .75 puntos	.25 x 2 = .50 puntos	.25 x 1 = .25 puntos	
Las indicaciones	Las indicaciones	Las indicaciones	Las indicaciones	Las indicaciones	

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica:

6.Desenvolvemento das indicacións

O último paso do deseño da rúbrica ten que ver có desenvolvemento específico das indicacións precisas para que os estudantes podan levar a cabo a análise e por conseguinte efectuar a actividade solicitada.

Exemplo:

Indicacións:

Coa finalidade de aprender a elaborar unha Rúbrica, deberá desenvolver unha referida a un RĀ do currículo do seu ciclo, os obxectivos a acadar, o tipo de actividade a ser avaliada, así como o desenvolvemento da mesma. Esta Rubrica servirá para definir os criterios mínimos exixibles do RĀ.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica:

Exemplo:

Indicacións: Determinamos os CA's e/ ou SubCA's relacionados có RA:

RA 2 que reparar e as especificacións técnicas da bancada.

CA 2.1 Determinouse a deformación sufrida na carrozaría.

CA 2.2 Desmontáronse os elementos do vehículo necesarios antes

CA 2.3 Seleccionáronse os útiles de colocación e ancoraxe da carri

CA 2.4 Seleccionouse a documentación técnica e interpretáronse

CA 2.5 Determináronse correctamente os puntos de fixación e con

CA 2.6 Limpáronse as zonas de fixación e as mordazas de amarre.

CA 2.7 Colocouse o vehículo na bancada segundo as especificació

CA 2.8 Amarrouse a carrozaría, o bastidor ou a cabina nos puntos

CA 2.9 Aplicáronse as normas de seguridade e prevención de risco

CA 2.10 Resolvéronse satisfactoriamente os problemas formulados r

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Rúbrica:

Indicacións: Segundo a listaxe da diapositiva anterior

RA	Imprescindible	Preciso	Convinte	Prescindible
Fixa a carrozaría, o bastidor ou a cabina á bancada cos medios necesarios, tendo en conta a relación entre as deformacións que haxa que reparar e as especificacións técnicas da bancada.			CA 2.1	
		CA 2.2	CA 2.6	
	CA 2.3	CA 2,7	CA 2.10	
	CA 2.4			
	CA 2.5			
	CA 2.8			
	CA 2.9			

Consideraríase polo tanto CA mínimos os 2.3, 2,4, 2.5, 2.8 e 2.9

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA EVALUACIÓN EN LA FORMACIÓN PROFESIONAL

6.Desarrollo das indicaciones

Conceptos	Escala				Puntaje
	4 Excelente	3 Muy bien	2 Bien	1 Deficiente	
La Rúbrica 50%	Cumple con conceptos y criterios adecuados al especificar la evaluación deseada .50 x 4 = 2.00 puntos	Cumple parcialmente con los conceptos los criterios de la evaluación deseada .50 x 3 = 1.50 puntos	Alguno de los criterios o conceptos no son los adecuados en la evaluación deseada .50 x 2 = 1.00 puntos	Los criterios o los conceptos requieren ser revisados .50 x 1 = .50 puntos	
La graduación de los criterios 25%	Los criterios han sido graduados de manera equitativa y equilibrada .25 x 4 = 1.00 puntos	Los criterios han sido graduados parcialmente de manera equitativa y equilibrada .25 x 3 = .75 puntos	Los criterios han sido graduados aunque no de manera equitativa o equilibrada .25 x 2 = .50 puntos	La graduación de los criterios requiere ser revisada .25 x 1 = .25 puntos	
Las indicaciones 25%	Las indicaciones dirigidas a los estudiantes son claras y concisas .25 x 4 = 1.00 puntos	Las indicaciones dirigidas a los estudiantes son parcialmente claras y concisas .25 x 3 = .75 puntos	Las indicaciones dirigidas a los estudiantes requieren mejorarse .25 x 2 = .50 puntos	Las indicaciones No son claras y confunden .25 x 1 = .25 puntos	

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA AVÁLIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Exemplos de rúbricas

Concepto	Criterio	Escala	Puntos
Contenido	Se demuestra profundidad al analizar los conceptos clave respecto a cuáles son los retos del orientador; la influencia de la nuevas tecnologías, así como la manera en que los niños y jóvenes de hoy se desarrollan. Proporciona amplia evidencia o apoyo por sus opiniones. Rápidamente ofrece nuevas opiniones del material discutido.	5	
	Se muestran evidencias de comprensión de la mayoría de los conceptos señalados; es capaz de estar de acuerdo o en desacuerdo en cuanto es requerido. Cuenta con habilidades de nivel básico para apoyar sus puntos de vista. Se presentan de manera ocasional puntos de vista divergentes.	4	
	Ha retomado el material de manera poco profunda; rara vez toma las cosas como se le presentan; ofrece un inadecuado nivel de apoyo	3	
	Solo parte de sus comentarios corresponden al material revisado	2	
	Su contenido es deficiente	1	
	No participó	0	

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA EVALUACIÓN EN LA FORMACIÓN PROFESIONAL

Exemplos de rúbricas

Rubro	Habilidad	Puntos	Calificación
Contenido	Se demuestra profundidad al analizar los conceptos clave respecto a las tres modalidades de orientación profesional, así como las ventajas y desventajas de estas. Se puede decir que se cuenta con un nivel de comprensión alto de los documentos analizados. No cabe duda que el material socilitado fue revisado e integrado a los contenidos hasta ahora analizados en el curso de Orientación de Vida y Carrera.	5	
	Se muestran evidencias de comprensión de la mayoría de los conceptos señalados; es capaz de estar de acuerdo o en desacuerdo en cuanto es requerido. Cuenta con habilidades de nivel básico para apoyar sus puntos de vista. Se presentan de manera ocasional puntos de vista divergentes.	4	
	Ha retomado el material de manera poco profunda; rara vez toma las cosas como se le presentan; ofrece un inadecuado nivel de apoyo	3	
	Solo parte de sus comentarios corresponden al material revisado	2	
	Su contenido es deficiente	1	
	No participó	0	
Participación	Sus contribuciones son puntuales, oportunas y pertinentes; se colocan comentarios libremente en todas las actividades a lo largo del curso; no se pretende tomar en su poder la conversación	5	
	Su participación es esporádica; selecciona los temas en los que desea involucrarse; sus participaciones son breves; su iniciativa es limitada.	4	
	Rara vez participa; sus participaciones son cortas	3	
	Su participación es completamente superficial, ajena al tema	2	
	Su participación impide el trabajo de otras personas	1	
	No participó	0	

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

Exemplos de rúbricas

Rubro	Excelente Cumple el 100% de los requisitos	Muy bien Cumple con el 75% de los requisitos	Bien Cumple con el 50% de los requisitos	A mejorar 0.25 Cumple con menos del 50% de lo solicitado
Portada	Incluye título del proyecto, nombre de la materia, del profesor y de los integrantes del equipo con sus números de matrícula (0.5 pts)	Falta uno de los elementos requeridos (0.25 pts)	Faltan dos de los elementos requeridos (0.15 pts.)	Faltan tres o más de los elementos requeridos (0.0 pts.)
Título	El título del taller es claro e innovador (0.5 pts)	El título del taller es claro pero no innovador (0.25 pts)	El título del taller es confuso (0.0 pts.)	No tiene título (0.0 pts.)
Introducción	Cumple con el requisito de 500 palabras. Se introduce el tema central, referente al mundo del trabajo, la problemática sociolaboral y las acciones de orientación para la transición y la inserción laboral, es abordado a profundidad (2 ptos)	Cubre una extensión fuera de lo solicitado y/o el tema central es introducido de manera general. (1.5 pts)	Cubre una extensión fuera de lo solicitado y/o el tema central es introducido de manera superficial (1 pto)	Cubre una extensión fuera de lo solicitado y no es abordado el tema central solicitado. (0.5 pts)

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Outros instrumentos:

Rexistro anecdótico

Cando queremos rexistrar algún tipo de feito imprevisto ou non repetitivo, xeralmente conductual podemos recurrir aos rexistros anecdóticos .

Emprégase un rexistro deste tipo cando, por exemplo, se puntúan negativamente determinadas condutas do alumnado no contexto das actividades prácticas.

Para que este tipo de rexistro anecdótico se poda considerar un instrumento de avaliación adecuado compre formalizar os indicadores que se utilizan e vincularlos aos correspondentes CA's.

Tamén será necesario publicar os indicadores e os criterios de puntuación do comportamento e informar ao alumnado da compoñente da cualificación que procede deste rexistro (que se deberá ao peso dos CA 's asociados aos indicadores do rexistro anecdótico na cualificación da UD).

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Outros instrumentos:

Rexistro anecdótico

Recomendacións para construílo

O recomendable, é:

- No caso do rexistro anecdótico que se usa de xeito constante, convén determinar con claridade con qué obxectivo ou fin se realizarán as observacións e rexistros. Con elo, se asegura unha sistematización do procedemento;
- Realizar unha descripción detallada do suceso puntual e relevante, xunto co delimitar as características do ambiente ou contexto (día, hora, lugar, tipo de actividade, participantes) e formular unha interpretación do feito; integrar a outros actores no proceso de observación, isto permitirá triangular a información obtida e facela máis obxectiva;
- Complementar este tipo de rexistros, con entrevistas, por exemplo. Así se crea unha instancia para comentar co propio suxeito da observación e rexistro, as situacións consideradas críticas ou simbólicas dun comportamento.
- Considerar o uso dos dous tipos de formatos existentes: plantillas de rexistro cuantitativo (que permiten marcar frecuencias no cumprimento de certas tarefas) e plantillas de rexistro cualitativo (fichas descritivas e analíticas).

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Outros instrumentos:

Exemplo de rexistro anecdótico cuantitativo:

Fecha	Cumple con las tareas		Trae su material pedagógico		Atrasos después del recreo		Acata instrucciones		Situación (describir)
	SÍ	NO	SÍ	NO	+2	+4	+6	SÍ	
Totales									

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Observación

Outros instrumentos:

Exemplo de rexistro anecdótico cualitativo:

Alumno: _____ Curso: _____

Fecha: _____ Lugar: _____ Hora: _____

Descripción del hecho o incidente:

Comentario o interpretación:

Observador:

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

A pregunta:

Qué é?

É unha oración interrogativa que serve para obter do alumnado información sobre conceptos, procedementos, habilidades cognitivas, sentimentos, experiencias, así como estimular o razoamento do alumnado e a súa expresión oral.

O tipo de pregunta reflicte o nivel de procesamento da información que se espera do alumno ou alumna.

Para qué se usa?

Desenvolver destrezas do pensamento, motivar a curiosidade e levar aos estudantes a análise, fomentar a opinión crítica acerca dun feito, tema ou obxecto baixo estudo, determinar fortalezas e debilidades no proceso de aprendizaxe e reorientar o proceso de aprendizaxe.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

A pregunta:

Cómo se elabora?

1. Determinar o tema a traballar polos alumnos e alumnas.
2. Establecer a intención das preguntas: dirixir o proceso, requerir precisión e exactitude, levar cara ao razoamento, orientar cara a estratexias alternativas, comprobar hipóteses ou insistir no proceso, motivar a xeralización, estimular a reflexión e controlar a impulsividade ou abrir o pensamento diverxente.
3. Elaborar as preguntas e ordenalas de menor a maior dificultade.
4. Determinar que instrumento utilizará para avaliar o desempeño dos estudantes ao momento de responder ás preguntas.

Cómo se avalía?

Se asignará un punteo con base ao anotado no instrumento de avaliación, pode ser unha lista de cotexo, escala de rango ou rúbrica.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

Exemplo de pregunta:

Instrucciones: El o la docente evaluará como sus estudiantes resolvieron un problema matemático con datos de la vida cotidiana usando la técnica de la pregunta como un recurso. Para ello elaboró una lista de preguntas que hará a cada estudiante que presente su problema resuelto.

(2) Propósitos	(3) Pregunta
Hacer reflexionar al estudiante sobre los pasos que siguió para resolver una situación o realizar algo.	¿Qué pasos siguió para resolverlo? ¿Cómo lo hizo?
Guiar al estudiante para que revise su procedimiento.	¿Está seguro o segura de lo que hizo? ¿Habrá otras soluciones?
Fomentar el razonamiento en los estudiantes.	¿Por qué dijo o escribió esto? ¿Es lógico lo que afirma?
Permitir que busque diferentes soluciones a un mismo problema.	¿Por qué lo hizo así? ¿Ha pensado en una solución distinta?
Fomentar en el estudiante la capacidad de verificar lo que ha aprendido.	¿Qué sucedería si en lugar de ese dato tomara otro? ¿En qué momento puso en práctica el principio que hemos estudiado?
Ayudar al estudiante a aplicar la misma estrategia a otras situaciones.	¿Qué hizo cuando comparó...? ¿Qué criterios utilizó para...?
Estimular la autoevaluación.	¿Por qué razón se equivocó? ¿Puede demostrar lo que hizo?

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O portafolio:

Qué é?

É unha colección de traballos e reflexións dos estudantes ordeados de forma cronolóxica, nunha carpeta , que recompila información para monitorear o proceso de aprendizaxe e permite avaliar o progreso do alumnado.

Para qué se usa?

O uso do portafolio facilita:

A reflexión dos estudantes acerca da súa aprendizaxe, a participación dos alumnos e as alumnas na selección dos criterios de avaliación, os espazos de autorreflexión, observar o progreso das producións dos estudantes durante certo tempo, fomentar a auto e a coavaliación, integrar varias áreas do currículo nun só tema e reflexionar sobre as estratexias pedagóxicas que usa o docente.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O portafolio:

Cómo se elabora?

A elaboración dun portafolio é unha responsabilidade compartida entre o docente e os estudantes, onde cada un ten papeles claramente definidos:

1. O/a docente debe establecer o propósito do portafolio:

Para qué áreas o utilizará?

Qué espera que fagan os estudantes?

Qué clase de traballos deben incluír os estudantes?

Cómo deben organizar o seu traballo os estudantes?

2. O/a docente debe determinar os criterios que se terán en conta para valorar os traballos e analizar se existe congruencia entre os criterios de avaliación e os propósitos establecidos para guiar o portafolio.

3. Os estudantes deben elaborar o seu portafolio utilizando o material que teñan ao seu alcance: unha carpeta, una caixa, etc.

4. Os estudantes deben archivar, durante os períodos establecidos para elo, no seu portafolio os traballos que o docente solicite xunto coas reflexións a cada un.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O portafolio:

Cómo se elabora?

Esta reflexión pode estar relacionada cos aspectos que realizou correctamente, os aspectos débiles do seu traballo ou cómo se sentiu ao realizalo.

5. O docente determinará que instrumento utilizará para avaliar o desempeño dos estudantes ao momento de responder as preguntas, pode ser lista de cotexo, escala de rango ou rúbrica.

6. Cada certo tempo, previamente establecido, o docente reuniráse de forma individual con cada estudante para avaliar o seu portafolio e os avances acadados. Tamén promoverá reunións con pais e nais de familia onde os estudantes amosen o seu portafolio e eles o avalien.

Cómo se avalía?

Se asignará un punteo con base ao anotado no instrumento de avaliación.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

Exemplo de portafolio:

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O diario de clase:

Qué é?

O diario é un rexistro individual onde cada estudante plasma a súa experiencia persoal nas diferentes actividades que ten realizado ao longo do ciclo escolar ou durante determinados períodos de tempo e/ ou actividades.

Para qué se usa?

Utilízase para:

Rexistrar a experiencia persoal de cada estudante ao longo do ciclo escolar mediante dúbidas, comentarios e suxestións das actividades realizadas e fomentar a autoavaliación.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O diario de clase:

Cómo se elabora?

1. O docente determinará qué actividades incluirá o alumno ou alumna no seu diario.

2. Cada vez que se inclúe unha nova actividade no diario o docente explicará aos estudantes cál será o xeito en que deben anotala:

Escribir o título da actividade e a competencia que traballaron, poñer data, anotar as dúbidas que teñan ao inicio da actividade, anotar o que aprenderon ao rematar a actividade, comentar o que lles gustou ou o que non lles gustou da actividade e deixar un espazo para os comentarios do docente.

3. O docente deberá ler os comentarios dos estudantes e escribir as súas observacións sobre o desempeño de cada actividade.

4. Cada certo tempo o docente avaliará o diario, utilizando calquera instrumento das técnicas de observación.

Cómo se avalía?

Se asignará un punteo en base ao anotado no instrumento das técnicas de avaliación.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA EVALUACIÓN EN LA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE EVALUACIÓN: Desempeño

Exemplo de diario de clase:

Área: Medio Social y Natural **Fecha:** Guatemala, 12 de febrero de 2006.

Competencia: Describe la importancia de su interrelación con los seres vivos, el medio, el tiempo y el espacio, participando en actividades de rescate, protección, conservación y promoción del patrimonio natural y cultural.

Actividad: Jornada de protección y conservación de la flora y fauna de la región.

Conceptos vistos en clase: Flora y fauna de la región.
Técnicas de protección de flora y fauna.

Dudas que me quedaron al final de la actividad:
¿Cómo aprovechar los recursos naturales sin destruirlos?
¿Cuál es la forma adecuada de desechar la basura?

Lo que me gustó: Me gustó salir al campo a ver animales y plantas con mis amigos y amigas. También cuando nos cortió una avispa.

Lo que no me gustó: Aprender el nombre de tantos animales y plantas porque eran muy difíciles.

Comentarios de la o el docente: Como parte de la jornada, el estudiante colaboró en la construcción de un periódico mural. Su participación fue activa en el aula, aunque olvidó el material que debía traer de casa. Sin embargo, con el material disponible en la clase, se las ingenió para solventar su descuido.

Comentario de mis compañeros(as): Marielita: me gustó mucho realizar la actividad pues te conoces los nombres de muchas plantas y animales. Lourdes:

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O debate:

Qué é?

É unha discusión que se organiza entre os e as estudantes sobre determinado tema có propósito de analizalo e chegar a certas conclusións.

Para qué se usa?

Se usa para:

Profundizar sobre un tema, comprender mellor as causas e consecuencias dos feitos, desenvolver nos estudantes destrezas de comunicación, tales como: escoita atenta, exposición oral precisa, argumentación, investigación, capacidade de discernir e concluir, entre outros e fomentar o respecto cara as diferencias individuais.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O debate: **Cómo podo elaboralo?**

Antes do debate:

- 1. Definir o propósito e o tema do debate baseado na información de diferentes fontes.**
- 2. Elaborar os instrumentos que utilizarán para avaliar a participación dos estudantes no debate.**
- 3. Presentar aos estudantes o tema e ofertarlles un tempo para investigalo e adoptar un punto de vista acerca do mesmo.**
- 4. Se traballa por parellas: Poña aos alumnos en parellas e asigne un tema para que primeiro o discutan xuntos.**
- 5. Se traballa por equipos pida a un equipo que busque argumentos para defender o contido do tema e outro equipo que busque argumentos que recollan opinións contrarias.**
- 6. Se se traballa en parellas:**

Durante o debate

Pida a un alumno ou alumna que argumente sobre o tema a discutir, permita que continúe o compañeiro ou compañeira e invite ao resto dos estudantes a escoitar con atención e tomar notas para poder debater sobre o contido.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O debate:

7. Se se traballa en equipos:

Indique a cada equipo que debe tratar de convencer ao outro do positivo da súa postura con argumentos obxectivos, exemplos. É importante que deixen falar aos outros, que respecten os puntos de vista contrarios e que enfoquen a actividade con mente aberta, para aceptar cambiar de postura e guíe a discusión. Observe cuidadosamente o comportamento do alumnado; anote, durante o proceso, os aspectos que lle chamen a atención.

Ao finalizar o debate

8. Determine cós estudantes cáles son as principais conclusións as que chegaron en relación ao tema tratado.

Cómo se avalía?

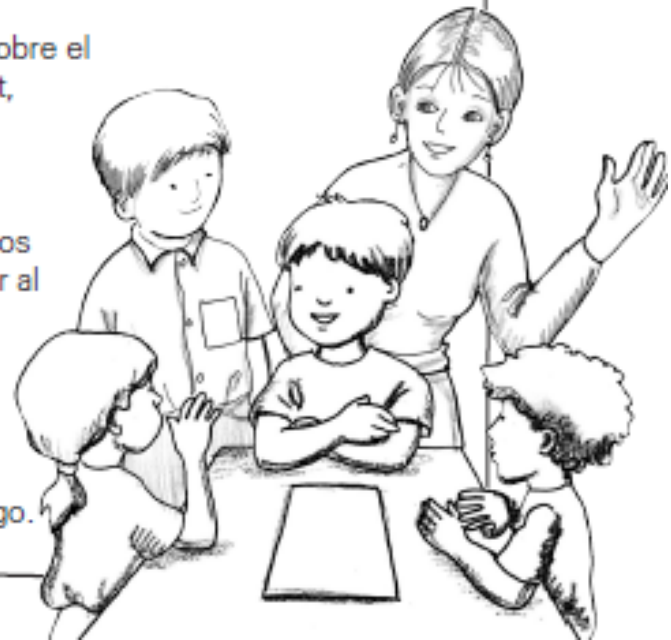
Para avaliar o debate se asignará un punteo con base ao anotado no instrumento de avaliación.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño O debate:

El docente Benito Luján de Segundo Primaria ha decidido realizar un debate sobre el calendario maya y el calendario gregoriano, con el propósito de que sus estudiantes conozcan más del tema. Para ello realizó el siguiente proceso:

1. Seleccionó el tema: Nuestros calendarios.
2. Informó a sus estudiantes sobre el debate.
3. Dividió a sus estudiantes en dos grupos y le asignó a cada uno un calendario: maya o gregoriano.
4. Les dió dos semanas para que buscaran información sobre el tema en diferentes medios: entrevistas, libros, Internet, periódicos, enciclopedias, entre otros.
5. El día del debate el docente permitió que cada grupo expusiera sus puntos de vista, en relación con las características, diferencias, aplicación de cada uno de los calendarios, preguntara y opinara para poder convencer al equipo contrario sobre el uso de su calendario.
6. Al terminar del debate cada grupo sacó sus conclusiones y las compartió con los demás.
7. Durante el debate el docente evaluó la participación de cada uno de sus estudiantes con una escala de rango.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O ensaio:

Qué é?

O ensaio é unha composición escrita que se escribe cunha linguaxe directa, sinxela e coherente, resultado dun proceso personal que implica deseñar, investigar, executar e revisar o escrito. A extensión e complexidade dun ensaio depende de varios factores entre eles:

A idade dos estudantes, o curso que cursan, o tema, as posibilidades para obter información, entre outros.

Para qué serve?

Sirve para:

Comunicar as ideas propias do autor dun xeito sinxelo, en forma directa e libre. Se deben seguir as regras de redacción para elaboralo e escribir as ideas para poder publicalas con maior facilidade, para ter maior número de lectores e producir un efecto mais directo da idea que se quere dar a coñecer.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O ensaio:

Cómo se elabora?

O docente:

1. Proporciona aos estudantes un tema que pode ser específico ou xeral, dependendo do propósito do ensaio,
2. Define a tarefa o mais completa e específica posible para que os estudantes comprendan completamente o que se espera que fagan,
3. Revisa constantemente os avances dos estudantes e os orienta para que realicen as correccións necesarias.
4. Elabora o instrumento de avaliación do ensaio.

O alumnado:

1. Realiza un proceso de investigación acerca do tema a tratar,
2. Suliña e destaca as ideas principais. Isto axudará a fundamentar o ensaio con textos ou frases textuales dos autores consultados,
3. Clasifica e ordena a información para comprendela,
4. Sintetiza a información,
5. Define o que van escribir: reflexións, críticas, comentarios e propostas ao longo e ao final do ensaio
6. Elabora varios borradores do ensaio para lograr a versión acabada con apoio do docente.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O ensaio:

Cómo se avalía?

Para avaliar o ensaio se asignará un punteo en base ao anotado no instrumento de avaliación.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O estudio de casos:

Qué é?

Consiste na análise dunha situación real ou dun contexto similar ao dos estudantes, que lles permita a análise, a discusión e a toma de decisións para resolver o problema plantexado no caso.

Para qué serve?

Sirve para:

Achegar aos estudantes a situacións que poden chegar a vivir e permitirlles resolver as situacións baixo condicións controladas polos docentes .

Dar énfase ao proceso de razoamento e búsqueda de solucións. Isto permite atopar os erros cometidos para poder enmendarlos.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O estudo de casos:

Cómo se elabora?

1. O docente selecciona os casos que os estudantes van resolver en base na competencia que quere desenvolver ou a unha situación real que suceda no entorno escolar, familiar ou comunitario.
2. O docente elabora a descripción do caso e as preguntas que orientarán aos estudantes para resolvelo.
3. O docente plantexa aos estudantes no caso e suxire algún procedemento a seguir para resolvelo. Pode ser o seguinte:
 - Identificación, selección e plantexamento do problema.
 - Búsqueda de alternativas de solución.
 - Comparación e análise das alternativas.
 - Plantexamento de suposicións, de acordo coa lóxica, a experiencia e o sentido común, cando hai evidencia suficiente e o docente o permita.
 - Toma de decisión e formulación das recomendacións.
 - Xustificación da opción seleccionada (baseada en teoría investigada).
 - Plantexamento do xeito de realizar a decisión.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O estudo de casos:

Cómo se elabora?

4. Os estudantes traballan en grupo ou individualmente no caso durante un tempo prudencial

5. Ao rematar, o docente permite aos estudantes expor os seus procedementos e solucións ante o resto.

6. Para os graos de Ciclo superior, se pode pedir un informe escrito que inclúa os seguintes puntos:

Antecedentes: descripción do contexto no que se desenvolve o caso e as situacións que se plantexan, plantexamento do problema, solución do problema seleccionado e discusión persoal, fundamentada na teoría revisada, comparación coa solución plantexada.

7. O docente avalía o desempeño dos estudantes por medio dun instrumento de avaliación.

Cómo se evalúa?

Para avaliar o estudo de casos se asignará un punteo con base ao anotado no instrumento de avaliación.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O estudio de
casos:

Nombre: _____	Grado: 2do. _____
Área: Formación Ciudadana	Fecha: _____
Competencia: Asocia hechos históricos de su comunidad con los del municipio, reconociendo a sus actores principales y sus efectos en la vida actual y futura.	
Actividad: La historia de la familia de Mirna	

INSTRUCCIONES: Lee la siguiente historia y luego resuelve el ejercicio.

Mirna nació en Morales, Izabal, hace 25 años. Cuando tenía dos años sus familia emigró a El Petén. Allí conoció a los monos aulladores, pero sobre todo a muchos niños y niñas. Tuvo la oportunidad de ir a la escuela y conocer compañeritos y compañeritas de diversas culturas presentes en el departamento: Itzaes, Q'eqchis, K'iches, ladinos de la costa sur y unos garífunas de Puerto Barrios.

Estos niños y niñas contaban las costumbres y tradiciones de estos pueblos y culturas. La familia de Mirna tuvo que migrar nuevamente, con motivo de la guerra. Esta va al sur de México. Aquí conoció niños y niñas Ixiles, K'iches y ladinos de familias refugiadas. Los papás de Mirna trabajaron en una finca en México.

Ejercicio:

1. Identifica los problemas que Mirna tuvo que enfrentar al migrar.
2. Propón la forma de enfrentarlos de manera positiva.
3. Escoge la forma de enfrentar los problemas que creas sea la más adecuada para Mirna y explica por qué la elegiste.
4. Realiza un informe escrito con las siguientes secciones:
 - a. Antecedentes: qué hechos me proporciona la historia
 - b. Planteamiento del problema
 - c. Solución seleccionada

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O mapa conceptual:

Qué é?

É unha representación en forma de diagrama dunha certa cantidade de información. Permite representar unha mesma información de varios xeitos.

Pode ser elaborado en forma individual ou en grupo.

Pode ter diferentes formas dependendo do contido e o obxectivo de elaboración.

O coñecido como “araña” onde se observa un concepto ao centro e outros relacionados ao redor.

Outra forma é o mapa liñal ou secuencial, onde se amosa unha serie de pasos para lograr un obxectivo.

A mais común é a xerárquica, onde o concepto principal está na parte superior e del se desprenden as diferentes categorías. (ver exemplo)

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O mapa conceptual:

Para qué sirve?

Para os alumnos: Aprender termos ou feitos, prácticas sobre o uso de gráficas, sintetizar e integrar información, ter unha visión global coa conexión entre os termos e mellorar as súas habilidades creativas e de memoria a longo prazo.

Para os docentes: Avaliar a visión que teñen os estudantes sobre un tema. Tamén poden observar cómo o alumnado establece relacións e formas de organizar a información asociada a dito coñecemento.

Cómo se elabora?

1. Ordene a información (conceptos) do mais xeral ao mais específico,
2. Escriba o concepto mais xeral, amplo ou inclusivo enriba ou no centro (preferiblemente). Colocado dentro dunha figura,
3. Conecte os conceptos por medio de liñas ou frechas,
4. Inclúa a palabra ou idea conectiva sobre as liñas de unión,
5. Inclúa exemplos,
6. Recorde que non hai respostas correctas únicas e
7. Tome en conta os seguintes aspectos:
Están expostos os conceptos mais importantes, e se establecen relacións entre conceptos aceptables.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O mapa conceptual:

Cómo se elabora?

Se xerarquizan os conceptos ou o diagrama de xeito lóxico, se utilizan proposicións e palabras conectivas apropiadas, ten un mínimo de conceptos apropiado e inclúen exemplos pertinentes.

Cómo se avalía?

Para avaliar o mapa conceptual se asigna un punteo con base ao anotado no instrumento de avaliación.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O mapa conceptual:

Nombre: _____ **Grado:** 2do. _____

Área: Medio Social y Natural **Fecha:** _____

Competencia: Describe las partes de su cuerpo.

Actividad: Elaboración de mapa conceptual de las partes de su cuerpo.
Instrucciones: Con las siguientes palabras, realiza un mapa conceptual.

tronco corazón cerebro brazos cabeza
extremidades piernas oído boca riñones
pulmones cuerpo humano

```
graph TD;
    CH[Cuerpo Humano] --- E[Extremidades];
    CH --- C[Cabeza];
    CH --- T[Tronco];
    E --- QS[que son];
    QS --- P[piernas];
    QS --- B[brazos];
    C --- H1[hay];
    H1 --- CE[cerebro];
    H1 --- O[oído];
    H1 --- BO[boca];
    T --- H2[hay];
    H2 --- R[riñones];
    H2 --- CO[corazón];
    H2 --- PU[pulmones];
```

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O proxecto:

Qué é?

O proxecto é a planificación e execución dunha tarefa, investigación ou actividade, na cal os estudantes son os planificadores, executores e avaliadores de todo o proceso.

¿De onde xurden os proxectos? Ao reflexionar acerca dos intereses do alumnado, o docente dáse conta que ao centro lle corresponde ampliar moitos de eses intereses e que o mesmo centro ten intereses ao igual que os ten o docente. Isto indica que todas e todos poden unirse para desenrolar un proxecto de aula de xeito de propiciar os coñecementos en forma significativa. Isto fai preciso que se establezan nexos entre os coñecementos que posúen os alumnos coas hipóteses que sobre o tema podan plantexarse. Existen diferentes tipo de proxectos:

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O proxecto:

1. Proxectos por áreas

Permiten traballar algúns contidos de áreas específicas dentro do ciclo. Por exemplo, no ciclo de electromecánica se pode traballar o proxecto de detección de avarias con osciloscopio; en carrozaría o comportamento dos diferentes materiais, etc.

2. Proxectos por actividades

Propician actividades coeducativas e de educación en valores. Por exemplo: Mesas redondas de resolución de conflitos; organización de tratamento de refugallos

3. Proxectos globales

Fusionan diferentes módulos incluso de ciclos distintos. Xeralmente son poucos, pero profundos.

Permiten organizar coñecementos e relacionalos e conceden especial valor as interrelacións entre as intencións, recursos e actividades plantexadas.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O proxecto:

4. Proxectos sintéticos

Inclúen proxectos mais amplos. Por exemplo: Realización dun proxecto de centro ou intercentros onde varios grupos de alumnos de ciclos e familias diferentes realizan actividades dentro do proxecto. (Realización dun food-track)

5. Proxectos de acción

Se orientan á realización dunha acción específica; é dicir, os que levan unha énfase no “facer algo”. Por exemplo: Facer equipos ou utillaxe de traballo. Construir elementos auxiliares de taller, etc. Estes son os proxectos que mais coñecemos.

6. Proxectos de coñecemento

Se enfocan mais cara a contidos de tipo declarativo ou conceptual; polo tanto, fan énfase no tratamento da información, na análise, na comparación e na síntese. Estes proxectos tamén inclúen accións.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O proxecto:

Para qué serve?

Serve para:

Atopar a solución a problemas reais, dentro dun ambiente de traballo onde o docente actúa soamente como facilitador dos medios e guía conceptual da aula e para organizar o traballo de xeito interdisciplinar.

Cómo se pode elaborar?

1. Determine o propósito do proxecto enfocándolo cara ó logro dos obxectivos mais importantes do curso,
2. Seleccione proxectos que motiven aos estudantes; que presenten unha comprensión cognitiva complexa, aplicable a outros problemas
3. Estableza os criterios axeitados para avaliar o proxecto,
4. Estableza claramente as condicións para a realización, incluíndo o tempo preciso.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O proxecto:

5. Diseñe o proxecto. Pode contar cos seguintes pasos:

Xere preguntas de investigación, plantexe hipóteses, planifique o tema utilizando distintas fontes de información, organice a información obtida, intercambie puntos de vista e chegue a conclusións e presente o aprendido por diferentes medios.

6. Prepare unha descripción escrita que debe incluír: propósito, materiais e recursos necesarios, as instrucións e criterios de avaliación.

7. Comunique os resultados da avaliación para a súa análise e discusión.

Cómo se avalía?

Para avaliar un proxecto deben elaborarse diferentes instrumentos que permitan determinar se se acadan as competencias propostas. Se suxire elaborar unha autoavaliación (avaliación do propio alumno), unha coavaliación (avaliación por outros alumnos) e unha heteroavaliación (avaliación do docente).

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA LA AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O proxecto:

Área de Medio Social y Natural

Proyecto "Los Animales y sus Hábitats"

Grado: Tercer grado

Descripción General:

Con este proyecto se busca que las y los estudiantes aprendan acerca de distintos tipos de vertebrados y su hábitat y que presenten sus hallazgos a sus compañeros y compañeras, padres y madres de familia y demás personas interesadas.

Se sugiere orientar a las y los estudiantes hacia la exploración de los diferentes ecosistemas, debe hacerse énfasis en la fauna que los habita. Es necesario resaltar la importancia de consultar diferentes tipos de materiales informativos como revistas, enciclopedias e incluso en sitios de Internet relacionados con el tema y otros medios electrónicos de información. El resultado final requiere que los y las estudiantes integren los datos obtenidos a manera de elaborar un modelo del ecosistema de alguno de los animales objeto de estudio. Finalmente deben escribir un trabajo que sirva para presentar el proyecto y el modelo escogido por cada uno(a)

Competencias a desarrollar	Indicadores de logro	Contenidos
Medio Social y Natural Explica la importancia y relaciones de interdependencia entre los factores bióticos y abióticos del ecosistema, participando en actividades para su rescate.	<ul style="list-style-type: none">Describe fenómenos naturales: clima, temperatura, entre otros.Relaciona el desarrollo de la vida con los recursos naturales de su comunidad, agua, bosque, suelo, aire.	<ul style="list-style-type: none">Ecosistemas. Factores bióticos: ser humano, animales y plantas.Factores abióticos: luz, temperatura, lluvia, minerales, suelo, clima, entre otros. Componentes y procesos fundamentales.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

A resolución de problemas:

Qué é?

É unha actividade de desenvolvemento do pensamento que consiste en proporcionar unha resposta ou producir un produto a partir dun obxecto ou unha situación que represente un desafío ou situación a resolver.

Para qué serve?

Permite enfrentar problemas nos que o obxecto, situación ou clase non se experimentaron con anterioridade en clase ou na vida diaria, propicia a busca de solucións ou produtos que esixen a aplicación dunha combinación de regras ou de principios, aprendidos ou non con anterioridade e permite a aplicación de coñecementos anteriores para xerar un produto ou resposta completamente novos.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

A resolución de problemas:

Cómo se elabora?

Se identifican cinco habilidades importantes na solución de problemas:

- a. Identificación do problema: descubrir, determinar e delimitar o problema a resolver,
- b. definición e representación do problema con precisión: implica análise dun problema desde diferentes puntos de vista, o que permite ofrecer diferentes solucións a un mesmo problema,
- c. exploración de posibles estratexias: implica a consideración de diferentes posibilidades; por exemplo, descompoñer un problema complexo en problemas que sexan máis doados de manexar; traballar un problema partindo do final; usar mnemotecnias para recordar información; presentar diferentes alternativas de solución; buscar inconsistencias nos argumentos propostos,
- d. posta en marcha das estratexias plantexadas: aplicación das estratexias propostas no paso anterior para resolver o problema,
- e. observación dos efectos das estratexias utilizadas: Trátase de poñer atención as consecuencias ou efectos favorables ou desfavorables que produxo a estratexia usada para solucionar o problema.

d. ¿Cómo se avalía?

Para avaliar a resolución de problemas, se asignará un punteo con base ao anotado no instrumento de avaliación.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño A resolución de problemas:

Instrucciones:

1. Lee el siguiente problema,
2. piensa en varias estrategias para resolverlo,
3. escoge una estrategia,
4. aplica la estrategia para resolver el problema y
5. decide si la estrategia te sirvió o debes escoger otra.

El vendedor de naranjas:

Un vendedor ambulante se propuso vender una cesta de 115 naranjas a razón de 10 monedas cada 5 naranjas. En el momento de la venta cambió de opinión e hizo un montón con las 58 naranjas más grandes y otro con las 57 más pequeñas. Las grandes las vendió a 5 monedas cada 2 naranjas y las pequeñas a 5 monedas cada 3 naranjas.

¿Era esto lo mismo que la intención primera?

¿Qué estrategias puedo usar?

Selecciono una estrategia:

La aplico:

¿Pude resolver el problema usando esa estrategia?

¿Debo buscar otra estrategia?

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O texto paralelo:

Qué é?

É un material elaborado polo estudante en base a súa experiencia de aprendizaxe, se elabora na medida que se avanza no estudo dos temas e se constrúe con reflexións personais, follas de traballo, lecturas, avaliacións, materiais adicionais aos que o docente proporciona, e todo aquilo que o alumno quera agregar a toda a súa evidencia de traballo personal.

Para qué serve?

Serve para propiciar:

A participación na lectura do módulo que se trata.

A construción de coñecementos (expresión, reelaboración de información, experimentación, aplicación, etc.).

A expresión da experiencia educativa a través dun produto propio (elaborado con flexibilidade e creatividade).

A apropiación do proceso de aprendizaxe (darlle sentido ao que se aprende).

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O texto paralelo:

Cómo se elabora?

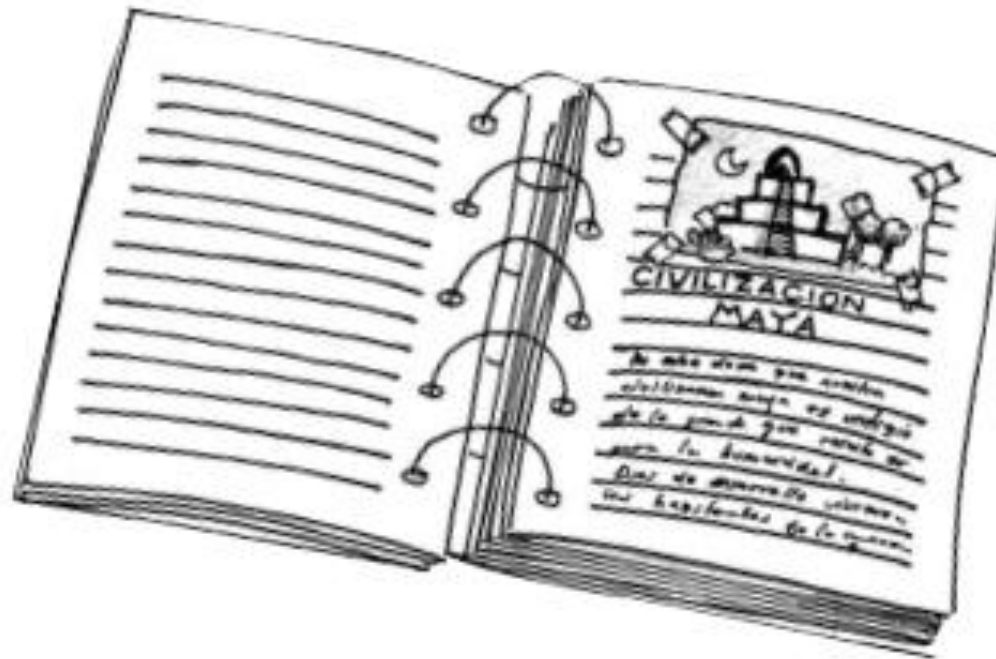
Para construír o texto paralelo debe seleccionarse un arquivo, cartapacio, carpeta u outra forma creativa onde colocalo e incluír as seguintes seccións:

1. Folla de vida do autor do texto paralelo.
2. Índice, resumen do contido, conclusións e recomendacións.
3. Aspectos interesantes da experiencia persoal, relacionados cós temas de estudio.
4. Reflexións das metas de ensinanza -aprendizaxe, principios ou filosofía persoal.
5. Exercicios, técnicas e metodoloxía suxerida para os diferentes momentos do desenrolo da aprendizaxe.
6. Glosario persoal.
7. Os produtos persoais ou grupais obtidos na experiencia de aprendizaxe.
8. Propostas para mellorar aspectos de ensinanza- aprendizaxe.
9. Aportes persoais comentarios, opinións, reflexións, etc.
10. Ilustracións axeitadas aos temas do texto.
11. Diagramas, fotos, debuxos, recortes, novas, etc. cón respectivo comentario, relacionado cón tema.
12. Propostas de aplicación na práctica de aula, a escola ou a comunidade

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

O texto paralelo:

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

Probas obxectivas:

Qué son as probas obxectivas?

Se conciben como: "Instrumentos técnicamente construídos que permiten a un suxeito, nunha situación definida (ante determinados ítems), evidenciar a posesión de determinados coñecementos, habilidades, destrezas, nivel de logros, actitudes, características de personalidade, etc.

Para qué serven?

Deben avaliar a aplicación do coñecemento.

Os coñecementos básicos actuais, precisan certo grao de memorización, pero son máis integradores, de coñecementos contextualizados, non de datos aillados.

Cabe destacar que as probas obxectivas deben enfocarse en:

Facer énfase en coñecementos conceptuais de maior nivel cognitivo, avaliar a comprensión integradora, información contextualizada significativamente, capacidade de facer comparacións e xuízos de valor, competencias persoais, sociais, actitudes, intereses, valores e competencias procedementais.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

Probas obxectivas:

Características que deben ter as probas obxectivas

a. Obxectividade:

É a eliminación do xuízo personal para que non afecte no resultado da avaliación.

b. Validez:

Debe lograr o propósito da avaliación. Unha proba é válida cando mide o que ten que medir. Para aumentar a validez dunha proba se recomenda formular claramente as instrucións, usar un vocabulario axeitado, avaliar o que se desenvolveu na aula e dar o tempo suficiente para resolver a proba

c. Confiabilidade:

É o grao de exactitude có que un instrumento mide o que en verdade mide. Isto se verifica cando os resultados en sucesivas aplicacións dunha proba, con pouco tempo de diferenza, son similares (**calibración**).

d. Axeitada construción:

Os enunciados da proba deben ser claros no que se pide, que as aclaracións sexan axeitadas, que proporcione suficiente espazo para que os alumnado desenrolen as respostas, que todas as opcións queden na mesma páxina, entre outras observacións.

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño

Probas obxectivas:

As probas obxectivas poden ser:

- Evocación simple
- Probas de resposta con alternativas
- Probas de pareamento
- Identificación con gráfica
- Ordeamento en sucesión
- Selección múltiple

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño.

Probas obxectivas:

Tipos de probas	Modalidade	Definición	Exemplo
<p>Evocación simple: Esixen do alumnado respostas de unha ou dúas palabras, signo determinado ou unha frase pequena</p>	<p>Completar limitándose a enumerar</p>	<p>Presenta enunciados que indagan no dominio de clasificación, non pide exemplos. É preferible enumerar únicamente as respostas. Entre tódalas respostas se leva unha numeración correlativa.</p>	<p>A. Movementos do corazón: 1. _____ 2. _____ B. Partes do encéfalo: 3. _____ 4. _____</p>
	<p>Resposta simple</p>	<p>Esixen unha resposta curta e definida. A forma de pregunta directa é mais comprensible.</p>	<p>Na escrita de palabras, cál é a letra que se escribe antes de “p” e “b”? _____</p>
	<p>Completar</p>	<p>Presenta a pregunta cunha frase afirmativa en vez de interrogativa</p>	<p>Nome que se lle da á diversidade de idiomas dun país: _____</p>
	<p>Problemas matemáticos</p>	<p>Esixen unha resposta simple pero como resultado dun razoamento e aplicación profunda. Estas probas deben permitir aplicar operacións básicas: suma, resta, multiplicación, división, etc. Deben responder a súa realidade e permitir aplicar o propio procedemento</p>	<p>Na mesa hai produtos que se mercan no mercado. Todos teñen o seu prezo. Se téis 100.euros. ¿Cántos produtos podes mercar? R. _____</p>

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño.

Probas obxectivas:

Tipos de probas	Modalidade	Definición	Exemplo
Respostas con alternativas. Dada unha serie de proposicións, o alumnado expresa o seu xuízo sobre elas ao escoller unha entre dúas alternativas	Verdadeiro-Falso-Corrección	Neste tipo de proposición, o alumnado debe identificar se é verdadeira ou falsa. Se é verdadeira debe marcar a V e a liña se deixa en branco. Se é falsa, marca a F . Ademais de recoñecer a falsidade da proposición, debe ser quen de corrixila. Se debe suñar a palabra que se debe corrixir	Indique V se a palabra suñada no enunciado é verdadeira ou F se é falsa. Se a oración e falsa escriba no espazo en branco a palabra que a fai verdadeira. V - F Nunha dictadura existe liberdade de prensa e de opinión. Democracia
	Si - Non	Faise unha pregunta en base a unha afirmación dada. O alumnado debe resolver a interrogante e logo contestala. Para operacións matemáticas debe proporcionarse papel adicional.	Escriba na liña ao carón da pregunta: Si ou Non segundo sexa o caso. Na expresión $90 = ? + 80$ O numeral que falta é 5?
	Feito-opinión	Debe distinguir se a oración proposta é un feito ou unha opinión. Outra variación é que o alumnado distinga entre causa, efecto ou consecuencia	Indique a H se o enunciado representa un feito ou indique a O se o enunciado representa unha opinión. H - O O sistema de goberno de España é a Democracia.
	V - F e por qué	Utilízase para comprobar razoamento. O alumnado sempre debe dar unha razón, xa sexa que a afirmación sexa verdadeira ou falsa	Indique V se o enunciado é verdadeiro ou F se é falso. Xustifique a resposta V - F O ornitorrinco se clasifica como mamífero. Por qué: _____

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño.

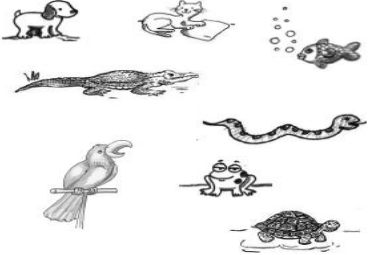
Probas obxectivas:

Tipos de probas	Modalidade	Definición	Exemplo
<p>Probas de pareamento Consisten en dúas filas ou columnas onde cada elemento da columna da esquerda ou da fila de arriba debe relacionarse con un dos elementos da columna da dereita ou da fila de abaixo.</p>	<p>Paréntese con pareamento</p>	<p>O alumno escribe dentro do paréntese o número da opción da esquerda que corresponde á característica da dereita. Poden colocarse opcións de mais. As opcións deben ser do mesmo tipo.</p>	<p>Escribe dentro do paréntese o número da esquerda que corresponda coa definición da dereita.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aves () Corpo cuberto de escamas e se arrastran. 2. Anfibio () Corpo cuberto de pelo. 3. Mamíferos () Corpo cuberto de plumas. 4. Peces () Posúen pel lisa, viven na auga e terra. 5. Reptís () Corpo cuberto de escamas e viven na auga.
	<p>Pareamento con liñas</p>	<p>Se une con liñas a proposición da esquerda có concepto da dereita. Unha variante desta forma é que poden unirse debuxos na columna da esquerda con palabras da dereita.</p>	<p>Une cunha liña o alimento có reino do cal proven.</p>

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño.

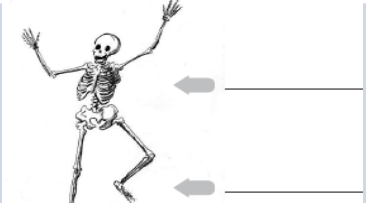

Probas obxectivas:

Tipos de probas	Modalidade	Definición	Exemplo
<p>Probas de pareamento Consisten en dúas filas ou columnas onde cada elemento da columna da esquerda ou da fila de arriba debese relacionar con uno dos elementos da columna da dereita ou da fila de abaixo.</p>	<p>Pareamento con elementos de clasificación</p>	<p>Nesta modalidade, as opcións poden utilizarse varias veces. O alumnado escribe dentro do paréntese o número da opción da esquerda que corresponda á proposición da dereita.</p>	<p>Escribe dentro do paréntese o número do pronome personal ao que corresponde cada acción da dereita. Os pronomes poden repetirse.</p> <p>() escribimos 1. ti () comes 2. él () canta 3. eles () xogan 4. nos () nadan () falas</p>
		<p>Neste tipo de proba, se une cunha líña a proposición ou debuxo da esquerda có concepto da dereita. A cada concepto pode chegar mais dunha líña. Se deben colocar polo menos tres conceptos diferentes.</p>	<p>Une el animal con el tipo de cubierta que tiene.</p> <p>plumas caparazón escamas pelo</p>

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño.

Probas obxectivas:

Tipos de probas	Modalidade	Definición	Exemplo
<p>Identificación con gráficas Se lle presenta ao alumnado unha gráfica, debuxo, mapa ou táboa. O alumnado deberá identificar o sinalado e escribirlo no espazo para a resposta</p>	<p>Identificación de varias alternativas nunha gráfica</p>	<p>Se lle presenta ao alumnado un debuxo no que xa están sulñadas diferentes partes. O alumno/a escribe o nome do que se identifica no lugar indicado, que pode ser a un lado ou debaixo da gráfica</p>	
	<p>Localización</p>	<p>Neste tipo de serie o alumnado sinala ou debuxa no esquema ou mapa, o que se lle pide. Pode escribir o número correspondente no lugar que se lle indique. Se utiliza para localizar partes de grandes conxuntos. Os esquemas deben ser claros.</p>	<p>Pinta el continente que se le indica y coloca el número en el mapamundi.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. África 2. América 3. Asia
<p>Ordeamento en sucesión Miden a capacidade do alumnado para ordear unha serie de datos. Se dan de 3 a 7 ítems. Cada ítem leva un paréntese diante, onde o alumnado colocará a orde.</p>	<p>Ordeamento en sucesión casual</p>	<p>Se utiliza para que o alumnado memorice, razoe e analice unha orde lóxica en canto á secuencia que siguen certos elementos. Por exemplo, o percorrido do aire polo circuito de alimentación dun motor, os pasos a ter en conta para preparar e pintar a porta dun coche, relacionar compoñentes de circuitos electrónicos cós esquemas e outros.</p>	<p>Escribe dentro de cada paréntese, o número que corresponde segundo o percorrido do alimento polo aparello dixestivo.</p> <ul style="list-style-type: none"> () intestino grosso () esófago () intestino delgado () boca () estómago

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño.

Probas obxectivas:

Tipos de probas	Modalidade	Definición	Exemplo
<p>Ordeamento en sucesión Miden a capacidade do alumnado para ordear unha serie de datos. Se dan de 3 a 7 ítems. Cada ítem leva un paréntese enfrente, onde o alumnado colocará a orde</p>	<p>Ordeamento en sucesión espacial</p>	<p>Se utiliza para que o alumnado determine a orde na que se atopan os elementos: lugares e / ou orde específicos, claramente distanciados uns dos outros para evitar confusións. A orientación que se indique pode ser Interior/ exterior ,Arriba/ abaixo,etc.</p>	<p>Ordea de norte a sur os seguintes países. Escribe no paréntese o número que corresponde segundo a orde na que se atopan ubicados.</p> <ul style="list-style-type: none"> () Canadá () Guatemala () Estados Unidos () México
	<p>Ordeamento en sucesión Cronolóxica</p>	<p>Se presentan varios feitos que sucederon no tempo: segundos, horas, meses, etc. Os estudantes deben ordenalos cronolóxicamente; polo tanto, deben seleccionarse feitos relevantes</p>	<p>Ordea a aparición dos seguintes avances no automóvil, escribindo dentro do paréntese o número que corresponde. O número un corresponde ao mais antigo.</p> <ul style="list-style-type: none"> () Acendido electrónico () Servofreo () Faros halóxenos () Control de tracción () Conducción automática

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño.

Probas obxectivas:

Tipos de probas	Modalidade	Definición	Exemplo
<p>Ordeamento en sucesión Miden a capacidade do alumnaado para ordear unha serie de datos. Se dan de 3 a 7 ítems. Cada ítem leva un paréntese enfrente, onde o alumnaado colocará a orde</p>	<p>Ordeamento en sucesión clasificatoria</p>	<p>Se presenta un debuxo, un esquema ou un texto e o alumnaado debe clasificar certos conceptos subliñados no texto ou elementos incluídos no debuxo ou esquema. A clasificación pode darse en tres ou máis columnas.</p>	<p>Le o seguinte párrafo. Identifica as palabras subliñadas e escrebeas baixo a columna correspondente.</p> <p>Un rei de Exipto adestrou unhas monas e, engalanándoas con vistosos traxes, deu un espectáculo no que elas bailaban. De pronto, un espectador tivo unha pícara idea; deulles un puñado de noces. Ao momento, tiráronse as monas a recollelas destrozando os elegantes vestidos. Con grandes risas, os asistentes gritaban: “A mona aínda que se vista de seda, mona se queda.”</p> <p>SUSTANTIVO ADXECTIVO VERBO</p> <p>-----</p>

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIACIÓN NA FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN: Desempeño.

Probas obxectivas:

Tipos de probas	Modalidade	Definición	Exemplo
Selección múltiple Estas probas se constrúen cunha proposición e unha serie de solucións establecidas en forma de opción (palabras, frases, símbolos, números). Unha delas é a resposta, as outras son Distractores	Selección múltiple simple	Á parte que plantexa o problema por resolver se lle coñece como “base do reactivo”. Ás posibilidades para resolverlo se lles chama “opcións”. Ás que non responden ao plantexamento correctamente se lles chama “distractores”. Neste tipo de proba se presentan de 3 a 5 opcións. Unha delas é a correcta.	Coloca no paréntese a letra que indica a resposta correcta. Os planetas do sistema solar que posúen aneis son: a. Mercurio, Venus, Terra b. Marte, Xúpiter, Plutón c. Xúpiter, Saturno, Urano d. Plutón, Mercurio, Venus ()
	Comprensión de categoría	Require que se teña claridade do concepto, para responder.	Escribe dentro do paréntese a letra da palabra que completa a oración. Dos seguintes. o único animal doméstico é... a. León. b. Araña. c. Galo. d. Oso. ()

FERRAMENTAS E RECURSOS PARA A AVALIAÇÃO NA FORMAÇÃO PROFESIONAL

AVALIAÇÃO

Bibliografía:

www.elsevier.com.mx

www.ub.edu/dikastela

www.aulaplaneta.com

salesianosatocha.es/informática

www.pasca.org/userfiles

www.uvg.edu.gt/cd

educacionadistancia.juntadeandalucia.es

www.dgespe.sep.gob.mx/public/rc/

www.udla.cl/portales/tp9e00af339c16

ALBERTO IBÁÑEZ GARCÍA

acreditacion12.13@gmail.com

**Grazas pola
súa atención**